БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 208 (16.594). | 5 сентябрь, 1976 йил, якшанба | Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ ВА ПАРТИЯ ТОПШИРИҚЛАРИНИ БАЖАРАМИЗ

Л. И. БРЕЖНЕВ ҚОЗОҒИСТОН КОМПАРТИЯСИ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТЛАРИНИНГ СЕКРЕТАРЛАРИ БИЛАН УЧРАШДИ

ОЛМАОТА, 3 сентябрь. (ТАСС). Бу ерда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Қозоғистон Компартияси область комитетларининг секретарлари билан учрашди.

Ҳосилни ўриб-йиғиб олиш қандай бораётганлиги тўғрисидаги масала ва шу муносабат билан республика партия ташкилотлари олдида турган вазифалар муҳокама қилинди.

Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Д. А. Кунаев, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари иштирок этдилар.

Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ ОЛМАОТАДА БЎЛИШИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев 4 сентябрь куни Қозоғистон ССРнинг пойтахти билан танишди. У 28 гвардиячи-панфиловчилар номига қўйилган паркни бориб кўрди. Бу гвардиячилар Улуғ Ватан уруши йилларида қаҳрамонона жасорат кўрсатдилар: Москвани ҳимоя қила туриб ўз жонларини фидо этдилар.

Л. И. Брежнев, Д. А. Кунаев, Б. А. Ашимов ўртоқлар, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари социалистик Ватан озодлиги ва мустақиллиги учун курашда ҳалок бўлган совет жангчилари Шон-шуҳрат мемориали олдидаги мангу машъал ёнига гуллар қўйдилар.

Ўртоқ Л. И. Брежнев шаҳарни кўздан кечирган чоқда янги қурилишлар районида ҳам бўлди.

(ТАСС).

Барча совет кишилари, жумладан Совет Ўзбекистонининг минг-минглаб меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Қозоғистон партия-хўжалик активи йиғилишида сўзлаган нутқини ғоят катта қизиқиш ва юксак ифтихор билан кутиб олдилар. Бутун мамлакатимизда бўлганидек, республикамизда ҳам ўртоқ Л. И. Брежнев томонидан совет халқи олдига қўйилган катта вазифаларни кенг муҳокама қилиш бошланди. Республикамизнинг меҳнаткашлари ўртоқ Л. И. Брежневнинг ёрқин нутқида баён этилган йўл-йўриқларни ҳаракат учун қўлланма сифатида қабул қилдилар, улар КПСС XXV съезди қарорларини ҳамда ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили топшириқларининг муваффақиятли бажарилишига зўр ишонч билдирмоқдалар.

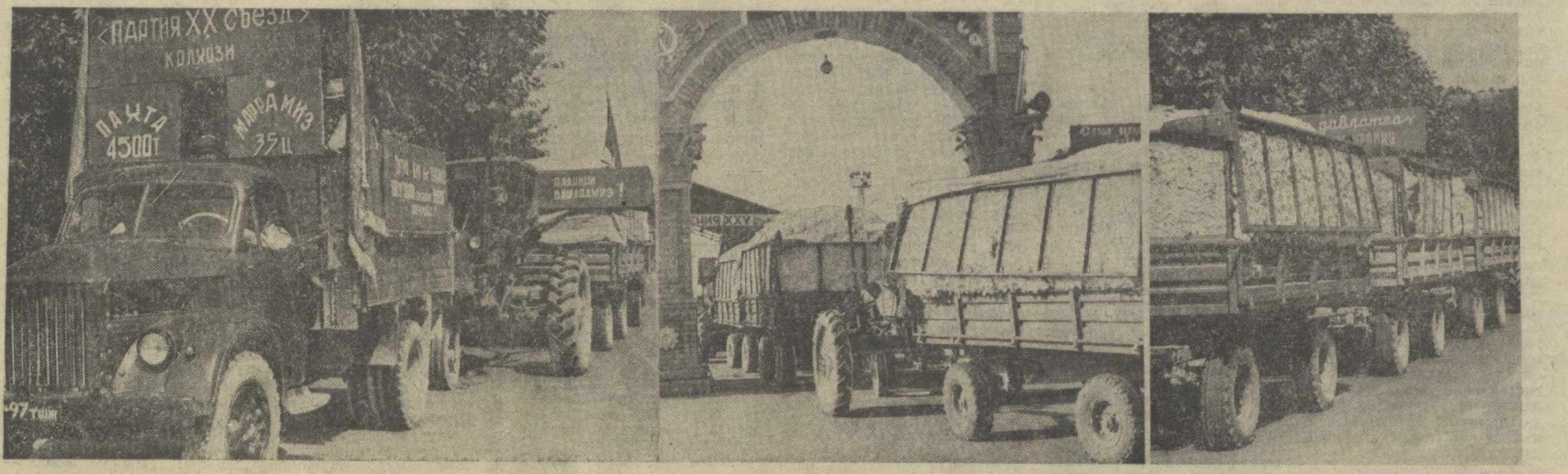

ҲОСИЛ ТАҚДИРИ БИЗГА БОҒЛИҚ

Қизғин ўтган иш кунидан кейин пахтакорлар Андижон области, Пахтаобод районидаги Ёқубов номли колхознинг бригада дала шийпонидаги телевизор олдига тўпландилар. Улар КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Қозоғистон партия-хўжалик активи кенгашида сўзлаган нутқини зўр эътибор ва мароқ билан тингладилар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, партия XXV съездининг делегати, КПСС Марказий Комитети ревизия комиссиясининг аъзоси, бригадир Мақсуда Умарова ўз ўртоқларига бундай деди:

— Леонид Ильичнинг нутқи биз ўзбек пахтакорларига ҳам қаратилгандир. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг ҳосил тақдири, умуман мамлакатнинг иқтисодий ривожланиши оқибат натижада миллион-миллион омманинг меҳнатига, барча коммунистлар, бутун партия қандай ишлаётганлигига боғлиқ, деган сўзлари менда айниқса катта таассурот қолдирди. Совет халқимиз КПСС тарихий XXV съезди қарорларини чин қалбдан қўллаб-қувватлаб, бу қарорларни активлик билан амалга оширмоқда.

Ўз-ўзидан бошланиб кетган ана шу йиғилишда бригада аъзолари пахта йиғим-теримини тез ва сифатли ўтказишга қаратилган ўз фикрлари, маслаҳатлари ва таклифларини айтдилар. Илғор коллектив ўртоқ Л. И. Брежневнинг 1976 йил ҳосили учун умумхалқ юришини ўтказиш тўғрисидаги даъватига жавобан ўз пахта майдонидаги ҳосилни муддатидан илгари, 15 сентябргача териб олишга, 80 гектар майдоннинг ҳар гектаридан планда белгиланган 30 центнер ўрнига 60 центнердан хирмон кўтаришга қарор қилди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Олмаотада сўзлаган доно ва ёрқин нутқи, унинг маслаҳатлари ва тавсияларини Ўзбекистоннинг барча деҳқонлари кенг қўллаб-қувватламоқдалар. Пахтакорлар меҳнат коллективларида йиғим-терим кампаниясини самарали ўтказиш юзасидан янги тадбирларни муҳокама қилиб, белгиламоқдалар.

Республика меҳнаткашлари Ватанга 5 миллион 300 минг тонна «оқ олтин» беришга якдиллик билан аҳд қилдилар. (ЎзТАГ).

ДАЛАЛАР ДУРДОНАСИ

РЕПОРТАЖ

Бўка райони маркази бир дамдаёқ тўйхонага айланди. Карнай-сурнайлар садоси ҳаммани зўр шодиёнага чорлар эди. Кенг, равон кўчалар бирин-кетин «оқ олтин» юкланган автомашина ва тележкалар билан гавжум бўлиб кетди. Олдинда «Партия XXII съезди» колхози етиштирган ҳосилни юклаган карвон саф тортиб турибди. Колхоз раиси Мирзаахмад Хайитбоевнинг қувончлари оламга сиғмайди. У оппоқ пахталарга бир бошқача завқ-шавқ билан термулади, кўзларидан севинч нурлари учқунлайди.

«Партия XXII съезди» колхози азаматлари бу йил 1220 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан пахта етиштириш мажбуриятини олишди. Хўжалик баҳодирлари халқ хўжалик планини сентябрь ойидаёқ, социалистик мажбуриятни эса узоғи билан 15 октябргача бажаришга шайланишган. Қизил карвон билан дастлабки 100 тонна ҳосилни қабул пунктига олиб келишди.

Абдужаббор Мусаев бошчилик қилаётган «Ленинобод» колхози марди-майдонлари пландаги 26 центнер ўрнига гектаридан 35 центнердан хирмон кўтаришга аҳд қилишган. Узоқ Саидов, Инобат Хожибековалар бош бўлган бригадалар эса ҳосилдорликни 50 центнерга етказишади. Етиштирилган 2750 тонна «оқ олтин»нинг 2 минг тоннаси машиналарда териб олинади. Хўжаликдаги 18 та терим агрегати билан ўртача 150 тоннадан «оқ олтин» териб олиш мўлжалланяпти. Донгдор механизаторлардан Эргаш Тонготаров, Толиб Қаҳҳоров, Мавлон Серкабоев, Жонон Байрамов, Ойимбиби Отабоевалар «пўлат от»лари бункеридан 200-300 тоннадан сара пахта тўкишади. Ҳозиргача хўжаликдаги 500 гектар ғўза дефолиация қилинди. Бугунги қизил карвон билан «Ленинобод» колхози 50 тоннага яқин дурдона топширади.

Пахта карвонлари сафи тобора узая борди. «Октябрь 40 йиллиги», «Партия XX съезди», Ҳамза номли, «Ленин йўли», Тимирязев номли колхозларнинг пахтакорлари ўзлари етиштирган дастлабки тонналарни олиб келадилар. Бу хўжаликлар йиллик планни сентябрь ойидаёқ бажаришга отланган.

Бўкалик «пўлат от» суворийлари ўтган йили етиштирилган ҳосилнинг 78 процентини териб берган эдилар. Жонажон партиямизнинг XXV съезди ҳамда Ўзкомпартиянинг XIX съезди улкан режаларни белгилаб берган бу йилда бўкалик «олтин қўллар» она-Ватан хирмонига 70 минг тонна қимматбаҳо маҳсулот туҳфа қилишади. Шундан 56 минг тоннаси машиналар билан териб олинади.

Қизил карвон ўтказиладиган кун арафасида район механизаторларининг слёти бўлиб ўтди. Сервер Усеинов, Абдужалил Нишонов, Неъматжон Муродов, Мурод Ашуров каби ўнлаб азаматлар ўз машиналари билан 250-350 тоннадан пахта теришга ваъда беришди. Шу кунларда район пахтазорларида дефолиация тез суръатлар билан ўтказиляпти. Майдонлар машина теримига тайёрланяпти.

Дастлабки ҳосил байрамига бағишланган тантанали йиғилиш очиқ деб эълон қилинади. Район партия комитетининг биринчи секретари Т. Исломов дала меҳнатчиларини пахта йиғим-терими бошланганн билан муборакбод этади. Шундан кейин илғор хўжалик раҳбарлари, 50 центнерчи бригада бошлиқлари ўз режалари ҳақида сўзлайдилар. Сўз Ҳамза номли колхознинг илғор бригада бошлиғи, халқ бахшиси Чори Хўжамовга берилади. У ҳамкасбларини шеър билан қутлайди:

Офарин айтайин
марди-майдонлар,
Меҳнат фронтида толмас
деҳқонлар,
Бу йил ҳам уйилсин тоғ-тоғ
хирмонлар,
Улкан хирмон уйган деҳқон,
ҳормангиз.
Ғўзани ниҳолдан парвариш
қилиб,
Ҳар бир туп ғўзанинг
тилини билиб,
Ҳосил мўл бўлсин деб
югуриб-елиб,
Мўл ҳосилга топган имкон,
ҳормангиз.

Минбарга «Октябрь 40 йиллиги» колхози раиси Юнус Тўлаганов чиқади. У мана бундай дейди:

— Ҳурматли ўртоқлар! Колхозимиз меҳнат аҳли КПСС XXV съезди қарорларини ҳаётга изчиллик билан татбиқ қила бориб, бу йил 1000 гектар ернинг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил кўтарадилар. Етиштирилган ҳосилнинг 95 проценти машиналарда териладн. Халқ хўжалик планини сентябрь ойи ичида бажарамиз. 50 центнерлик маррани эса 25 октябрга қолмай эгаллаймиз.

Карнай-сурнайлар садоси остида қизил карвон Бўка пахта тозалаш заводи дарвозасидан кира бошлайди. Машиналардаги қизил алвонларга шундай жанговар шиорлар ёзилган:

Пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини 20 иш кунида бажарамиз!

Партия белгилаб берган барча тадбирларни шараф билан амалга оширамиз!

Дастлабки дурдоналарни топшириш узоқ давом этди. Бўкалик олтинпазлар шу куни она-Ватанга 300 тоннадан зиёд дурдона туҳфа этдилар.

У. ЮСУПОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

Суратда: бўкалик пахтакорлар етиштирган дастлабки «оқ олтин» тонналари.
А. Тўраев фотоси.

САНОАТИМИЗ ОДИМЛАРИ

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг хабар беришича, республика саноати 1976 йилнинг январь-август ойларида маҳсулотни реализация қилиш планини 103,8 процент бажарди. Ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 4,7 процент кўпайди, меҳнат унумдорлиги эса 2,7 процент ошди. Меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаришнинг ўсиши 60 процент бўлди.

Қорақалпоғистон АССР, республиканинг ҳамма областлари ва Тошкент шаҳри саноат маҳсулотини реализация қилиш саккиз ойлик планини бажардилар.

Қорақалпоғистон АССРда ва республика областларида планнинг бажарилиши ва саноат ишлаб чиқаришини ўстириш суръатлари қуйидагича бўлди (Биринчи устун — август ойида, иккинчи устун январь — август ойларида маҳсулотни реализация қилиш планининг бажарилиш проценти, учинчи устун — январь-август ойларида ишлаб чиқарилган ялпи маҳсулот 1975 йилнинг шу даврдагига нисбатан процент ҳисобида, тўртинчи устун — йиллик мажбуриятга нисбатан пландан ташқари реализация қилинган маҳсулот (процент ҳисобида).

Ўзбекистон ССР	103,0	103,8	104,7	56,8
шу жумладан:				
Қорақалпоғистон АССР	100,6	104,8	108,2	51,5
Андижон области	103,0	106,1	102,3	51,6
Бухоро области	103,3	101,9	96,6	46,5
Жиззах области	93,5	102,0	108,9	12,7
Қашқадарё области	104,8	103,5	99,4	36,9
Наманган области	106,9	106,9	109,1	63,8
Самарқанд области	104,6	104,1	102,6	58,2
Сурхондарё области	115,3	106,0	106,9	65,0
Сирдарё области	107,6	104,9	108,1	36,0
Тошкент области (Тошкент шаҳрини ҳам қўшган ҳолда)	102,7	103,5	106,0	58,0
Фарғона области	101,7	103,3	104,9	50,1
Хоразм области	105,2	106,2	106,8	61,1

Шу билан бирга айрим корхоналар планни бажара олмадилар. Булар орасида Олмалиқ рўзғор химияси заводи, Андижондаги «Электродвигатель» заводи, Наманган машинасозлик заводи, Жиззах оҳак заводи, Тошкент мебель комбинати, Гулистондаги «Ўзбекистон комсомолининг 50 йиллиги» тикувчилик фабрикаси, Тошкентдаги устки трикотаж фабрикаси, Самарқанд гўшт комбинати, Бухоро пиво заводи, Денов ёғ экстракция заводи ва бошқа корхоналар бор.

Партия, совет, касаба союз ва хўжалик ташкилотлари айрим корхоналар планни бажара олмаслик сабабларини пухта текшириб кўришлари лозим. Фан-техника тараққиёти, меҳнат унумдорлигини ошириш, материал ва меҳнат ресурсларини тежаш ҳамда ҳар бир корхона 1976 йилги план ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлайдиган шарт-шароитларни яратиш негизида корхоналарнинг сифат кўрсаткичларини яхшилаш чораларини кўриш, меҳнат коллективларини КПСС XXV съезди қарорларини амалга оширишга сафарбар этиш зарур.

ПЕШҚАДАМ БРИГАДА

Избоскан районидаги «Партия XX съезди» колхозининг Ленин ордени кавалери Усмонжон Худойбердиев бошлиқ бригада 98 гектар майдонда юқори ҳосил етиштирди. Улар куни кеча колхозда биринчилар қатори пахта йиғим-теримини уюшқоқлик билан бошлаб юборишди. Зулайҳо Ашурова, Лайли Долимова, Мунис Қодирова, Саодатхон Акбарова сингари чаққон теримчилар ҳар куни колхоз хирмонига 175-220 килограммдан аъло сифатли пахта териб тўкмоқдалар. Гектаридан 55 центнердан хирмон кўтаришга аҳд қилган бу пешқадам бригада ҳозиргача колхоз хирмонига 80 тоннадан ошириб «оқ олтин» тўкди.

Хўжаликнинг бошқа бригадаларида ҳам пахта йиғим-терими қизғин бошлаб юборилди.

Ё. ТОШПЎЛАТОВ.

Расмий ахборот

ДЎСТЛИК ВА ҲАМКОРЛИК ВАЗИЯТИДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико қисқа муддатли визит билан Монголия Халқ Республикасига бораётиб, Москвага келган Ҳиндистон ташқи ишлар министри Я. Б. Чаван билан 3 сентябрда учрашди.

Министрлар дўстлик ва иноқлик руҳида ўтган суҳбат давомида Совет — Ҳиндистон ҳамкорлиги масалаларини ва баъзи халқаро проблемаларни муҳокама қилдилар.

А. А. Громико Я. Б. Чаван шарафига зиёфат берди. Министрлар зиёфат чоғида қисқача нутқ сўзлаб, қадаҳ кўтардилар. Улар Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон раҳбарлари ҳар иккала мамлакат ўртасида дўстлик ва мустаҳкам ҳамкорликни бундан кейин ҳам кучайтириш ниятида эканликларини таъкидладилар. Шунингдек, ҳар иккала томоннинг кескинликни юмшатиш ва тинчликни мустаҳкамлаш манфаатлари йўлида халқаро миқёсда ҳамкорликни чуқурлаштиришга интилаётганлиги изҳор этилди. А. А. Громико ва Я. Б. Чаван шу муносабат билан КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев ва Ҳиндистон Бош министри Индира Гандининг учрашувлари, шу жумладан шу йил июнь ойида Ҳиндистон Бош министрининг Совет Иттифоқига қилган визити катта, принципиал аҳамиятга эга эканлигини уқтириб ўтдилар.

Ҳиндистон ташқи ишлар министри шу куни Монголия Халқ Республикасига жўнаб кетди.

НЕФТЧИЛАР ВА ГАЗЧИЛАР БАЙРАМИ

3 сентябрь куни Москвада Давлат Марказий концерт залида нефть ва газ саноати ходимлари Бутуниттифоқ кунига бағишланган тантанали йиғилиш бўлди.

Президиумда КПСС Марказий Комитетининг секретари В. И. Долгих, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Н. К. Байбаков ва В. Э. Димшиц, СССР министрлари, КПСС Марказий Комитетининг, бир қанча министрликлар ва идораларнинг масъул ходимлари, олимлар, ишлаб чиқариш новаторлари ўтирибдилар.

Газ саноати министри С. А. Оружев доклад қилди.

Тантанали йиғилиш катнашчилари якдиллик билан КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советига табрикнома қабул қилдилар.

(ТАСС).

ТЕРИМ ШУНДАЙ БОШЛАНДИ

Эрта тонгданоқ колхоз қишлоғи бўйлаб пахта терими бошланганн ҳақидаги хушхабар тарқалди. Республикада хизмат кўрсатган пахтакор Усмонжон Азимов бошлиқ бригаданинг 80 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан уруғлик пахта ҳосили етиштириш шиорини ўртага ташлаган заршунослари ҳам терим ишқи билан далага чиқишди. Бу ерда уларни мутахассислар кутишарди.

— Пахтанинг кун санайдиган даври тугади. У етилиб пишди, — деди колхоз уруғчилик лабораториясининг бошлиғи Нормурод Толипов. — Пахтани хиллаб ва саралаб териш керак. Чунки бу пахтанинг чигити келгуси йил ҳосилини яратади.

Мавсумда 10-12 тоннадан дурдона териш мажбуриятини олган Муҳаррам Абдулакимова, Марҳамат Раҳимова, Мақсуда Бердиева сингари чеварлар зўр ғайрат билан ишга киришдилар. Улар ўртасида мусобақа қизғин тус олди. Шу куни бригада ҳисобчиси Бўрибой Раҳматов юқоридаги теримчилар 150-160 килограммдан уруғлик пахта теришганини қайд қилди. Колхознинг Носир Азимов, Номоз Содиқов, Каттабек Қиёмов ўртоқлар бошлиқ бригадаларида ҳам уруғлик ҳосилни териб олиш уюшқоқлик билан бошлаб юборилди.

Ҳамид Олимжон номли колхоз Жиззах районидаги уруғлик хўжаликлардан бири ҳисобланади. Колхоз миришкорлари бу йил 1500 тонна сархил пахта етиштириб бериши керак. 2 минг гектар ернинг ҳар гектаридан 42 центнердан «оқ олтин» етиштириб бериш учун қилинган меҳнат ўз самарасини берди. Шунинг учун ҳам колхоз заршунослари бу йил 6 минг тонна ўрнига 8500 тонналик хирмонни бунёд этиш ҳаракатини ана шундай уюшқоқлик билан бошладилар.

Жиззах районининг Навоий номли, Ленин номли колхозларида ҳам уруғлик пахтани хиллаб ва саралаб теришга киришилди.

Н. МИРЗАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

МЎЛ-КЎЛ ДОН УЧУН

Республика областлари ва Қорақалпоғистон АССРда маккажўхорини донга ўриш ва маккажўхори дони тайёрлаш топшириғининг бажарилиши тўғрисида шу йил 4 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Топшириққа нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган дон; учинчи устун — мавсум бошидан бери; тўртинчи устун — бир кунда ўрилган майдон; бешинчи устун — мавсум бошидан бери.

ҚАШҚАДАРЁ	—	118,3	—	85,3
ТОШКЕНТ	—	101,9	2,6	81,7
АНДИЖОН	—	100,5	0,1	94,1
СУРХОНДАРЁ	—	100,0	—	85,8
СИРДАРЁ	—	100,0	2,9	77,3
Фарғона	4,4	85,5	0,7	60,1
Бухоро	3,0	79,7	0,8	71,0
Жиззах	4,1	76,8	1,4	61,1
Наманган	1,4	60,9	—	53,3
Самарқанд	5,7	36,2	3,0	25,8
Хоразм	1,4	26,3	1,9	16,6
ҚҚАССР	9,9	14,9	2,0	12,9
Республика бўйича:	2,3	77,7	1,4	60,0

ДАСТЛАБКИ ТОННАЛАР

Мирзачўллик машҳур пахтакор Расул Ҳайдаров ташаббусига қўшилиб меҳнат қилаётган Бағдод районидаги «Победа» колхозининг Камолиддин Жамолиддинов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси гектаридан 60 центнердан ҳосил кўтариш учун тўла асос яратдилар. Вақтида маҳаллий ва минерал ўғитлар билан озиқлантирилган, «шарбат суви» билан қондириб суғорилган ва сифатли культивация қилинган ҳар туп ғўзада 15-20 тадан бўлиқ кўсак пишиб етилиб, очилди. 110 гектар ернинг чаман-чаман пахтаси терила бошланди. Бригада давлатга ўнлаб тонна дур топширди. Ҳолида Ғаниева, Салима Акбарова, Чаманой Раҳмонова, Муҳтарам Раҳимова каби чевар теримчиларнинг ҳар бири кунига 130 килограммдан ошириб пахта териб, колхоз хирмонига барака киритмоқдалар.

Б. АБДУРАҲМОНОВ.

БОҒБОНЛАР СОВҒАСИ

Сирдарё областидаги Мичурин номли совхоз боғбонлари давлатга 1600 тоннадан зиёдроқ мева топширдилар. Бу — план топшириғида кўзда тутилганидан 500 тонна кўп. Хўжаликда мева тайёрлаш давом эттирилмоқда.

Ўзбекистон боғбонлари бу йил мўл ҳосил етиштирдилар. Улар ҳар гектар ердан ўртача ҳисобда 60 центнердан мева, 90 центнердан узум йиғиштириб оладилар.

Республика боғбонлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Кубань деҳқонларига йўллаган мактубига жавобан ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, илгариги мажбуриятларига нисбатан 11 минг тонна кўп, яъни бу йилги мавсумда давлатга 269 минг тонна мева ва узум топширамиз, деб оширилган мажбурият олдилар.

Республикада ўнинчи беш йиллик йиллари ичида мева етиштириш анча кўпаяди. Ўзбекистонда шу йилнинг баҳоридагина 4 минг гектардан зиёдроқ янги боғ ва токзор барпо этилди. Кузда тағин 2 минг гектар ерни боғ қилиш мўлжалланмоқда. Янги боғларда мевали дарахтларнинг серҳосил районларга мослаштирилган навлари парвариш қилинади.

(ЎзТАГ).

ҲАЁТ БИЛАН ҲАМНАФАС БЎЛАЙЛИК

Раҳбар партия ва совет кадрларининг ғоявий-назарий савиясини ва амалий малакасини ошириш системасини янада такомиллаштириш тўғрисида

Ярим йилдирки, партиямиз билан халқимиз КПСС XXV съездининг жуда катта ва тобора кучайиб бораётган таъсири остида, унинг илҳомбахш ғоялари ҳамда коммунистик қурилишнинг съезд белгилаб берган кўлами ва теранлиги жиҳатидан улуғвор ўзгартишлар планлари таъсири остида яшаб турибди. Жамиятимизни иқтисодий, социал-сиёсий ва маънавий ривожлантириш соҳасида партия ўртага қўйган вазифалар сабот ва собитқадамлик билан ҳал этилмоқда, тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун, халқларнинг озодлиги ва мустақиллиги учун бундан буёнги курашнинг съезд қабул қилган программасини амалга ошириш йўлида зарур бўлган ҳамма ишлар қилинмоқда.

«Совет жамияти муттасил ривожланаётганлиги, коммунистик қурилиш кўламлари кенгайиб бораётганлиги, халқаро майдондаги фаолиятимиз, — деди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев, — **Экономика ва маданиятни ривожлантиришга, одамларни тарбиялашга партиявий раҳбарлик савиясини узлуксиз оширишни, омма орасидаги ташкилотчилик ва сиёсий ишни яхшилашни талаб қилмоқда»**. Бинобарин партия, унинг Марказий Комитети иш формалари ва методларини илмий асосда, тўпланган ва умумлаштирилган бой тажрибани ҳисобга олиб бундан буён ҳам янада зўр ғайрат ва натижадорлик билан такомиллаштириш учун, партия ташкилотлари фаолиятини ҳозирги замон талабларига мос келадиган янги мазмун билан тўлдириш учун ҳамма тадбирларни кўрмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг экономика, адабиёт, социал ривожланиш, партиявий иш, ташқи сиёсий фаолиятнинг актуал проблемалари юзасидан съезддан кейин қабул қилган бир қанча қарорлари ана шундан яққол далолат бериб турибди. **«Раҳбар партия ва совет кадрларининг ғоявий-назарий савиясини ва амалий малакасини ошириш системасини янада такомиллаштириш тўғрисида»** якинда Марказий Комитет қабул қилган қарор ҳам ана шундан далолат беради.

Марказий Комитетнинг қарори, унда белгиланган тадбирлар, XXV съезд таъкидлаб ўтганидек, партиянинг ижтимоий ривожланиб боришига таъсир ўтказиш воситаси бўлган қудратли омил — кадрлар сиёсатининг муҳим жиҳатларидан бирига бағишланган.

Эндиликда партиямиз билан давлатимиз ихтиёрида малакали кадрларнинг илгари бизда мисли бўлмаган жуда катта армияси бор. Кейинги йилларда ижтимоий турмушнинг ҳамма соҳаларида, партиявий раҳбарликнинг ҳамма бўғинларида кадрларни танлаш, тайёрлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш учун кўп иш қилинди. Айниқса халқ хўжалигининг сиёсий етук, актив мутахассислари орасидан етишиб чиққан ва амалий ишда ўзини яхши кўрсатган кўпгина ёш, юқори маълумотли ўртоқлар кўтарилди. Тўққизинчи беш йиллик режаларини, партия ички ва ташқи сиёсати вазифаларини амалга ошириш учун кураш жабҳасида улар ғоявий-сиёсий жиҳатдан жуда чиниқдилар, салмоқли тажриба орттирдилар.

Айни вақтда олға борганимиз сайин кадрларга талабчанлик тўхтовсиз ошаётганлигини назардан четда қолдириб бўлмайди. КПСС XXV съездида уқтириб ўтилганидек, замонавий раҳбар партиявийликни чуқур билимдонлик билан, интизомликни ташаббускорлик ва ишга ижобий ёндашиш билан бирга қўшиб олиб бориши лозим.

Партия кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлашга ҳам ошиб бораётган талабларни ҳисобга олиб ёндашмоқда. Ҳозирги шароитда мавжуд билимнинг ўзи билан кифояланиб қолиш ярамайди. Мунтазам ўқийдиган, ўз билимини оширадиган, бошқариш санъатини қунт билан ижодий ўрганадиган киши топширилган ишни муваффақиятли уддалайди. Шундагина у ҳаёт билан ҳамнафас боради, орқада қолмайди, ҳал этилаётган вазифалар юксаклигида бўлади.

Шу сабабли кадрларни тайёрлашни янада такомиллаштириш билан бирга ҳозир раҳбар партия, совет ишида ва бошқа ишда турган ўртоқларнинг ғоявий-назарий ва амалий савиясини қандай қилиб доимо оширишга тобора каттароқ эътибор берилмоқда. КПСС XXIII съездидан кейин бу йўлда кўп иш қилинганлиги маълум. Кадрларни қайта тайёрлашнинг кенг тармоқли системаси вужудга келтирилди. Кўп йиллардан бери раҳбар партия ва совет ходимлари учун КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Олий партия мактабида, 12 та маҳаллий Олий партия мактабида ва Марказий Комитет ҳузуридаги сиртқи Олий партия мактабида доимий курслар, шунингдек 128 та республика, ўлка ва область курслари ишлаб турибди. Уларда яхши тайёрланган лекторлар ва ўқитувчилар тўпланган, зарур моддий база бор, талайгина илмий-методик тажриба орттирилган.

Шуларнинг ҳаммаси партия ва совет раҳбарларининг барча бўғинларидаги кадрларга унчалик енгил бўлмаган кундалик ишлардан бир ой ҳоли бўлиб, назариянинг актуал масалалари юзасидан малакали лекциялар тинглаш, ўз фаолиятини чуқур идрок қилиш, тажрибани баҳам кўриш имконини берди. Ўтган йиллар мобайнида марказдаги ва жойлардаги курсларда 430 минг киши таълим олди. Ҳамманинг фикрига қараганда курс системаси шу ўртоқларнинг ғоявий-назарий ва амалий савиясини оширишда кўп фойда берди. КПСС XXV съездида ҳам бу иш муносиб баҳоланди.

Шу билан бирга съезд бу муҳим ишни янада яхшилаш зарурлигини уқтирди. КПСС Марказий Комитетининг «Раҳбар партия-совет кадрларининг ғоявий-назарий савиясини ва амалий малакасини янада такомиллаштириш тўғрисида»ги қарорида кўзда тутилган тадбирлар бу соҳадаги катта қадамдир.

Марказий Комитет шуни қайд этдики, партия XXIII съезди қарорларига биноан партия ва совет кадрларини қайта тайёрлаш юзасидан тузилган доимий курслар системаси раҳбар кадрларни ўқитишда, уларни амалий фаолият учун зарур бўлган билим ва тажриба билан қуроллантиришда муҳим роль ўйнайди.

Бироқ, КПСС XXV съезди ўртага қўйган янги вазифалар раҳбар партия ва совет кадрларининг назарий савиясини ва амалий тайёргарлигини ошириш ишини янада яхшилашни талаб қилади. Мунтазам ўқиш шу кадрларнинг марксизм-ленинизм назарияси, КПСС сиёсати ва коммунистик қурилиш практикаси соҳасидаги билимларини мустаҳкамлашга, партия ва совет ишининг тажрибасини ўрганишга, фан ва техниканинг замонавий ютуқлари билан танишишга яхшироқ ёрдам бериши керак. Мунтазам ўқиш ленинча иш услубини, халқ хўжалиги ва маданиятни ривожлантиришга партиявий раҳбарликнинг замонавий методларини, омма орасидаги ташкилотчилик ва ғоявий-тарбиявий фаолият санъатини эгаллаб олишда раҳбар ходимларга актив кўмаклашиши лозим.

Шу мақсадда Марказий Комитет КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Олий партия мактабининг доимий курсларини ўзгартириб, **раҳбар партия ва совет кадрларининг малакасини ошириш институтига** айлантиришга қарор қилди. Бу институтда республика, ўлка ва область бўғинига мансуб партия ва совет органлари раҳбар ходимларини ўқитиш ташкил этилади. Бу институт кадрлар малакасини ошириш бутун системасининг етакчи таълим ва илмий-методик маркази бўлиб қолади, унинг ишини КПСС XXV съезди йўл-йўриқларига мувофиқ, юксак назарий даражага кўтаришни таъминлайди. Институт зиммасига бутун ана шу система учун илмий методик тавсияларни ишлаб чиқиш, тегишли материаллар ва қўлланмаларни тайёрлаб, нашр этиш вазифаси юкланади.

Маҳаллий олий партия мактабларининг, шунингдек КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги сиртқи Олий партия мактабининг кадрларни қайта тайёрлаш доимий курслари ҳам қайта тузилади. Улар шу мактаблар ҳузуридаги **партия ва совет ходимлари малакасини ошириш областлараро, республика ва республикалараро доимий курслар** қилиб қайта тузилади. Шаҳар ва район бўғинига мансуб раҳбар кадрларнинг, шунингдек республикалар, ўлка ва областлар партия ҳамда совет органлари аппарати масъул ходимларининг ўқиши шу курсларда ўтказилади.

Бошқа ишлардан озод этилган бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг, шаҳар ва район бўғинига мансуб масъул ходимларнинг, қишлоқ ва посёлка советлари раисларининг ўқиши йўлга қўйилган **республика, ўлка ва область малакани ошириш курсларининг** фаолиятини яхшилаш тадбирларини ҳам кўриш белгиланди.

Институтда ва курсларда партия ва комсомол комитетлари идеология ходимларининг айрим категориялари, журналистлар, шунингдек халқ контроли органларининг раҳбар ходимлари ҳисобига тингловчилар контингенти кенгайтирилади.

Марказий Комитет таълимнинг мазмуни ва мақсад йўналишини янада чуқурлаштириш зарурлигига, унинг ҳаёт билан, партия ҳал этаётган вазифалар билан узвий боғлаш муҳимлигига асосий эътиборни қаратмоқда. Тингловчиларнинг КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг XXV съездда қилган «КПСС Марказий Комитетининг Ҳисоботи ҳамда ички ва ташқи сиёсат соҳасида партиянинг навбатдаги вазифалари» тўғрисидаги докладида, унинг бошқа докладлари ва нутқларида белгилаб берилган вазифалар асосида марксизм-ленинизм назарияси ва коммунистик қурилиш практикасининг актуал проблемаларини ўрганиши институт ва курсларнинг ишига асос қилиб олинади.

Машғулотларда совет экономикасини ривожлантиришнинг, фан-техника тараққиётини жадаллаштиришнинг, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини оширишнинг, шунингдек КПСС ташқи сиёсий фаолиятининг, ҳозирги жаҳон ривожи ва революцион жараённинг энг муҳим проблемаларини батафсил тушунтириб бериш муҳимдир. Партия қурилиши, ташкилотчилик ва ғоявий тарбиявий иш, партия турмушининг ленинча нормалари ва раҳбарлик принциплари, давлат ва жамоат ташкилотларининг фаолияти масалаларини ўрганишга эътиборни кучайтириш лозим. Институт ва курсларнинг Марказий Комитет маъқуллаган ўқув плани, лекция ва семинар машғулотларининг намунали тематикаси ана шуларга қаратилган. Партия назарияси ва сиёсатини бир-бири билан узвий бирликда, коммунистик қурилиш, КПССнинг халқаро фаолияти, мафкуравий кураш практикаси билан, жойлардаги партия ва совет ташкилотлари ҳал этаётган энг муҳим вазифалар билан узвий боғлаб ўрганишни таъминлашга интилиш — шу план ва тематиканинг ўзига хос хусусиятидир.

Малакали лекторларни ва семинар раҳбарларини танлашга алоҳида эътибор берилади. Лекцияларни ўқишга ва семинар машғулотларига раҳбарлик қилишга таниқли олимларни, олий партия мактаблари ва олий ўқув юртларининг энг малакали ўқитувчиларини, раҳбар партия ва совет ходимларини, адабиёт ва санъат арбобларини жалб қилиш керак.

Ўтган даврда эришилган ҳамма яхши натижаларни мустаҳкамлаб, таълимнинг тингловчилар ўқув программасини ижодий ўзлаштиришини рағбатлантирадиган янги, самарали методларини актив жорий этиш зарур. Лекциялар ва семинарлар билан бир қаторда ўқув группаларида тажриба алмашиш, докладлар тайёрлаш ва муҳокама қилиш, бевосита корхона ва ташкилотларда амалий машғулотлар ўтказиш, фан ва маданият арбоблари билан учрашувни ташкил этиш йўлга қўйилади. Шу муносабат билан барвақт ва пухта тайёргарлик кўриш ғоят муҳимдир. Докладларни муҳокама қилиш, амалий машғулотлар давомида мавҳум нарсалар эмас, балки чинакам илғор ва ибратли конкрет, жонли тажриба анализ қилинса, бу муҳокама ва машғулотлар кўнгилдагидек фойда беради. Бунда камроқ куч ва маблағ сарфлаб, яхшироқ муваффақиятларга эришиш имконини берадиган самарали методлар, иш усуллари механизмини равшанлаштириб бериш асосий вазифадир. Бунинг учун эса докладларни тайёрлашга, амалий машғулот ўтказиладиган корхона ва ташкилотларни танлашга талабчанлик билан ёндашиш керак, бу корхона ва ташкилотларга бориш шунчаки экскурсия тусида ўтмаслиги, балки тингловчиларга илғор тажриба билан амалда танишишга ва сўнгра ўз ишларида шу тажрибадан фойдаланишга ёрдам берадиган бўлиши зарур.

Ходимлар турли категориясининг фаолият соҳасини ҳисобга олиб, уларга таълим беришни ташкил этишга табақалаштирилган ҳолда ёндашиш катта аҳамиятга эга бўлади. Ўқув потоклари, қоида тариқасида тингловчиларнинг состави жиҳатидан бир хил қилиб тузилади. Ҳар бир потокнинг, машғулотнинг тематикасини белгилашда курсларга таклиф этиладиган ходимларнинг амалий фаолияти учун энг актуал масалаларни танлаб олиш лозим. Тингловчиларнинг иш характерига, назарий тайёргарлиги ва тажрибасига қараб, машғулотларнинг давомийлиги ҳам белгиланган раҳбар партия ва совет кадрларининг малакасини ошириш институтида машғулотларнинг давомийлиги бир ойдан бир ярим ойгача, Олий партия мактабларидаги областлараро, республика ва республикалараро курсларда бир ой, маҳаллий курсларда уч-тўрт ҳафта бўлади.

Раҳбар партия ва совет ходимлари КПСС съездлари ўртасидаги даврда институт ва курсларда бир марта таълим олишларини назарда тутиб, уларнинг малакасини ошириш системаси бошқа формалар билан тўлдирилади. КПСС Марказий Комитетининг бўлимларида икки-уч йилда бир марта иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка, область партия комитетлари секретарлари, бўлим мудирларининг, бошқа партия ходимларининг семинарларини ўтказиб туриш мақсадга мувофиқ деб топилди. Бу семинарларда партия органлари фаолиятининг актуал масалалари кўриб чиқилади, партия ташкилотларининг партия қарорларини бажариш соҳасидаги тажрибаси умумлаштирилади. Шу мақсадда ғоявий-назарий савияни оширишнинг самарали формаларини, чунончи, марксизм-ленинизм университетлари, партия активи мактаблари, назарий ва илмий-амалий конференциялардан ҳам тўлиқроқ фойдаланиш керак. Одамларимиз маълумотлилигининг ҳозирги савияси шароитида, зарур адабиёт, кучли ахборот воситалари мавжуд бўлган шароитда революцион назарияни ўрганишнинг асосий методи бўлган ўз сиёсий савиясини мустақил ошириш формаси тобора катта аҳамият касб этади. Раҳбар кадрларнинг мустақил ўқишини ташкил этишга кўп эътибор бериш зарур.

Партия активининг энг кўп сонли отрядларидан бири — бошланғич партия ташкилотларининг ўз ишидан озод этилмаган секретарлари ҳам КПСС Марказий Комитетининг қарорини зўр мамнуният билан кутиб оладилар. Улар учун иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари ,заруратга қараб 7-10 кунлик семинарлар ўтказиб турадилар. Илгари бундай семинарлар айрим республика, ўлка ва область партия ташкилотларида ўтказилар эди, улар ўзини тўла-тўкис оқлади. Бу семинарлар яхши ташкил этилса, ҳамма жойда бошланғич ташкилотлар секретарларини тайёрлашни такомиллаштиришда муҳим роль ўйнайди, деб ҳисобламоқ керак. Бошланғич ташкилотлар секретарларининг роли ва масъулияти тобора ошиб бормоқда.

Ҳозир партия ва совет кадрлари малакасини ошириш системасидаги машғулотларга бошқача тайёргарлик авж олиб бормоқда. Яқинда КПСС Марказий Комитетида Олий партия мактаблари, малакани ошириш институти ва курслари раҳбарларининг, айрим иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари масъул ходимларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда КПСС Марказий Комитетининг қарорини амалга ошириш вазифалари муҳокама қилинди. Бу йўлда жойларда ҳам амалий қадамлар қўйилмоқда.

Белгиланган ҳамма тадбирларни муваффақиятли амалга ошириш учун иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари кўп иш қилишлари лозим. Улар кадрларни ўқитишнинг конкрет планларини ишлаб чиқишлари, курслар учун ўқитувчилар танлашни, машғулотнинг ғоявий-назарий савияси юксак бўлишини, уларнинг ҳаёт билан узвий боғланишини таъминлашлари зарур. Шу мақсадда ҳар бир ходим қаерда ва қачон машғулотларга қатнашишини барвақт биладиган бўлишини йўлга қўйиш жуда фойдали эканлигини тажриба кўрсатиб турибди. Шундай қилинса, ўқишни бошлашга яхши тайёргарлик кўриш, материалларни тўплаш ва таҳлил этиш, ўз ташкилотидаги тажрибанинг семинар машғулотларидаги доклад ва нутқлар учун керакли жиҳатларини танлаб олиш, ташкилотчилик ҳамда ғоявий-тарбиявий иш мазмуни, форма ва методларини ижодий қиёслаш мумкин бўлади.

КПСС Марказий Комитети ўзининг шу қарори орқали кадрларнинг ғоявий-назарий савияси ва амалий малакасини ошириш системасига замонавий талабларга муносиб келадиган янада мунтазам ва собитқадам тус бериш имконини таъминлайди. Бу система бошланғич ташкилотларнинг секретарларидан тортиб Компартиялар Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетларининг секретарларигача бўлган барча партия ходимларини, ҳамма совет ходимларини, газеталарнинг редакторларини, комсомолнинг, халқ контроли органларининг раҳбар ходимларини ўз ичига олади. Бутун таълим системаси сифат жиҳатидан янги поғонага кўтарилади. Бу эса ижтимоий ривожланишнинг ҳамма соҳаларига раҳбарлик савиясини янада оширишга, Ленин партиясининг XXV съезди ўртага қўйган катта вазифаларини муваффақиятли амалга оширишга актив кўмаклашади.

(«ПРАВДА», 3 сентябрь).

ЛИВАН ТАРАҚҚИЙПАРВАР КУЧЛАРИНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАЙМИЗ

Тошкент жамоатчилиги намояндаларининг ўтган куни бўлиб ўтган йиғилиши Ливандаги воқеаларга бағишланди. Шаҳар партия комитетининг секретари В. В. Барабаш йиғилишни очди.

Осиё ва Африка мамлакатлари билан бирдамлик Ўзбекистон республика комитетининг раиси, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Т. А. Саримсоқов шаҳар, бутун республика меҳнаткашларининг фикри-зикри ва ҳис-туйғуларини ифодалаб гапирди.

— Барча совет кишилари сингари Ўзбекистон меҳнаткашлари, — деди у, — Ливаннинг ишларига Исроилнинг жинояткорона аралашувини ҳамда уни қўллаб-қувватлаётган империалистик кучларини кескин қоралайдилар, буни араб халқларига қарши қаратилган Тель-Авив агрессиясининг янги жиноятлари деб қарайдилар. Республика жамоатчилиги Фаластин қаршилик кўрсатиш ҳаракатига ва унинг жанговар отряди — кенг халқаро жамоатчилик, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти томонидан Фаластин халқининг қонуний вакили деб эътироф этилган Фаластин озодлик ташкилотига нисбатан реакциянинг қилган ҳаракатларини йўл қўйиб бўлмайдиган ва инсонпарварлик ҳамда халқаро ҳуқуққа зид ҳаракатлар деб ҳисоблайди.

Йиғилишда араб мамлакатлари билан дўстлик жамияти Ўзбекистон бўлимининг раиси, республика Фанлар академиясининг мухбир аъзоси М. М. Хайруллаев, «Ташинжстрой» пайвандчиси В. А. Артёмов, политехника институтининг студенти Н. Низомхўжаева сўзга чиқдилар. Нотиқлар, Ливандаги ҳарбий ҳаракатларнинг янгидан авж олдирилиши халқаро ва маҳаллий реакциянинг узоқни мўлжаллаган режаларидан далолат беради, бутун дунёда тинчликка хавф солади, деб айтдилар. Ана шу мамлакат халқларининг, Яқин Шарқдаги барча халқларнинг манфаатлари йўлида қон тўкилишининг дарҳол тўхтатилишини ва Ливандаги танглик сиёсий йўл билан бартараф этилишини таъминлаш зарур, деб таъкидлаб ўтилди. Нотиқлар ўз сўзларида Ливандаги вазиятни нормаллаштириш, Суриянинг империализмга қарши курашда ўз ҳақиқий иттифоқчилари — Фаластин қаршилик кўрсатиш ҳаракати ва Ливаннинг миллий ватанпарвар кучлари билан ҳамкорлик қилишига ёрдам берган бўлур эди, деб таъкидлаб ўтдилар.

Тошкент жамоатчилигининг намояндалари якдиллик билан қабул этилган резолюцияда Фаластин қаршилик кўрсатиш ҳаракати иштирокчилари ва Ливан ватанпарварлари билан ўзларининг бирдам эканликларини изҳор қилдилар.

(ЎзТАГ).

ЧИЛИ ВАТАНПАРВАРЛАРИ ОЗОД ҚИЛИНСИН!

2 сентябрда В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинатида Чили халқининг озодлик ва демократия учун кураши билан бирдамликка бағишланган кўп кишилик митинг бўлиб ўтди.

Мис эритиш заводининг ишчиси М. И. Валиев митингда нутқ сўзлаб бундай деди:

— Пиночет тўдаси Чилини қонга ботириб, халқнинг энг яхши фарзандларини зиндонларга ташлаганлиги тўғрисидаги хабарлардан юрак-бағримиз ўртанмоқда. Бир вақтлар озод бўлган ўлкага террорчилик қора туни чўкди. Лекин Чили халқи ғалаба қозониб, жаллодлар билан эзувчилар бўйинтуруғини улоқтириб ташлашига ишончимиз комил.

Флотаторлар бригадири Л. Г. Бабушкин, мастер Н. Маликов ва сўзга чиққан бошқа нотиқлар Луис Корвалан ва Чилининг бошқа ватанпарварлари дарҳол қамоқлардан озод этилишини талаб қилдилар.

Оржоникидзе районидаги Ўзбекистон ССРнинг 50 йиллиги номли колхоз деҳқонлари Чили демократик кучларини қўллаб-қувватлаб митинг ўтказдилар. (ЎзТАГ).

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИ — ҚИШЛОҚҚА

Самарқанддаги олий ўқув юртлари ва техникумларида қишлоқ хўжалигига кўпроқ мутахассислар тайёрлаб берилди. В. В. Куйбишев номли қишлоқ хўжалиги институтининг мамлакатда ягона қоракўлчилик факультетида янги бўлим очилди.

В. Н. Қодиров номидаги қишлоқ хўжалигини механизациялаш техникумида қишлоқ хўжалигини электрлаштириш мутахассислиги бўйича янги группага талабалар қабул қилинди.

Ўқув базасининг мустаҳкамланиши қишлоқ учун кўпроқ мутахассислар тайёрлаш имкониятини туғдирмоқда. Масалан, механизация техникуми яқинда «Дагбет» совхозининг далалари билан туташиб кетадиган жойда қад кўтарган янги корпусларга кўчиб ўтади.

Улуғбек номли Самарқанд архитектура-қурилиш институти янги тўққиз қаватли биносининг пойдевори қўйилди.

(ЎзТАГ).

БУГУН — БУТУНИТТИФОҚ НЕФТЬ ВА ГАЗ САНОАТИ ХОДИМЛАРИ КУНИ

ИНТЕРНАЦИОНАЛ БОЙЛИГИМИЗ

Нефть ва газ — Ўзбекистоннинг катта интернационал бойликларидан. Республикада бу ҳар икки ер ости бойлигининг ҳам беҳисоб табиий запаслари бор. Халқимиз уларни қардош халқлар даврасида сахийларча баҳам кўрмоқда. Бугунги кунда республикамиз «зангори олов» ва «қора ёнилғи»си қардош республикаларнинг мамлакат марказий районлари қудратли индустрияси учун ҳам етказиб бермоқда.

Чиндан ҳам халқ хўжалигида нефть ва газ маҳсулотлари йил сайин кўп истеъмол қилинмоқда. Шу муносабат билан нефть ва газ ишлаб чиқариш тобора ошиб боряпти. Ўтган беш йилликнинг ўзида Фарғона водийсида Вориқ, Шўрбулоқ, Шимолий Оламушук ва Тергачи каби нефть конлари очилди. Жанубий Оламушук, Бўстон ва Андижон конларининг янги қатламлари, Сурхондарёда Боянгора газ кони қайтадан маҳсулот бера бошлади. Бухоро — Қарши районида янги Ғарбий ва Шарқий Тошли ҳамда Шимолий Ўртабулоқ нефть конлари ишга солинди. Қўштор, Вориқ ҳамда Помуқ нефть конларида катта амалий ишлар олиб борилди. Натижада беш йиллик охирида пландан ташқари 56,4 минг тонна нефть, 119,5 миллион куб метр газ қазиб чиқарилди ва қўшимча 2,5 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

Самарадорлик ва сифат беш йиллигининг ўтган саккиз ойлик план топшириқлари ҳам муддатидан илгари бажарилди. Пландан ташқари 17,5 минг тонна нефть, 11,5 миллион куб метр газ қазиб олиниб, қўшимча 600 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Меҳнат унумдорлиги планга нисбатан 2,9 процент ошди. Нефть саноати корхоналари Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида «Андижоннефть», «Фарғонанефть» ва «Қаршинефть» бошқармалари, «Сурхон» пармалаш ишлари бошқармаси, Ленинск нефть узатиш ва Хўжаобод технология-транспорт бошқармалари олдинда боришяпти.

Ўтган беш йилликда ўлкамизда табиий газ қазиб чиқариш 34 миллиард куб метрга етказилди. Ўрта Осиё — Марказ газопроводининг иккинчи ва учинчи навбати қурилишлари тугалланди. Шаҳарлар ва посёлкалар тўла газлаштирилди. Қишлоқларда газдан фойдаланиш кескин ортди. Халқ хўжалигида табиий газ таъминоти 75 процент ўсди. Таркибида газ мавжуд бўлган Муборак олтингугурт кони ёнида йирик олтингугурт заводи қурилди.

Бундан икки йил муқаддам Қорақумнинг марказида Шатлиқ — Хива газопроводининг 269-километрида «Дарёлар туташгани» ҳамманинг эсида. Ўшанда улкан газопроводнинг сўнгги чоклари уланган эди. Ўрта Осиё — Марказ қитъалараро газ системасининг тўртинчи навбати қурилиши ҳам тугалланди. 468 километрли газопровод қувурларидан «зангори олов» оқими ўта бошлади. Улкан объект қурилиши янги беш йилликда ҳам қизгин давом этяпти. Қорақум ва Қизилқум бағрида янги-янги трассалар бунёд қилинмоқда.

Совет ҳокимияти йилларида Ўзбекистоннинг ёқилғи саноатида катта ютуқлар қўлга киритилди. «Қаршинефтегазразведка», «Бухарагазразведка», «Каракалпакгазразведка» трестларида қисқа вақт ичида ўнлаб газ манбалари очилди ва ишга туширилди. Улар орасида Газли, Қандим, Ўртабулоқ, Зевардин, Қултоғ сингари ўн триллион куб метрдан зиёд газ запасига эга машҳур газ ўчоқлари бор. Бухоро — Урал, Ўрта Осиё — Марказ, Газли — Тошкент — Фрунзе — Олмаота ўртасидаги улкан «зангори дарё» узлуксиз оқиб турибди.

Ўрта Осиё ўзининг табиий газ запаси ва улкан газопровод магистраллари билан Иттифоқимизда нуфузли ўринда туради. Бу йил мамлакатимизда табиий газ чиқариш миқдори 213 миллиард куб метрга етказилиши кўзда тутилган. Бунинг 90 миллиард куб метрини Ўзбекистон ва қўшни Туркманистон оловкорлари қазиб олишади. Республикамиз газ саноатида оғир қўл ишларини механизациялаш, иш вақтидан самарали фойдаланиш, меҳнат шароитини яхшилаш ва поток линияларни ишга солиш туфайли меҳнат унумдорлиги 2,9 процент ошади. Учқир, Қоровулбозор, Тошдуқ, Жарқоқ, Жанубий Муборак, Шимолий Карантай, Сеталан-Тепа, Ўртабулоқ, Юлдузқоқ сингари жойларда «Союзбургаз» коллективлари томонидан нефть ва газ конларини қидирув ишлари давом эттирилади.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, Бухоро — Урал «зангори дарёси» мамлакатимиздагина эмас, жаҳонда энг катта газопроводлардандир. Ғарбий Европа ва Америкада йирик газ магистрали ҳисобланган Канададаги Скалисть тоғидан Монреаль шаҳригача бўлган 3670 километрлик бир линияли газопровод Бухоро — Урал газопроводидан 970 километр қисқа. Компрессор станцияларида ўрнатилган машиналарнинг қуввати Канадада 160 минг киловатт, холос. Бизда эса бу 650 минг киловаттдан ҳам зиёддир. Самарадорлик икки-уч баравар кўп. Келажакда Ўрта Осиё — Марказ газопроводининг қуввати янада ошади. У энергетика потенциали билан таққосланадиган бўлса, ҳар бири 6 миллион киловатт-қувватга эга тўртта Красноярск электр станциясининг қудратига тенгдир.

Ўзбекистонда газ саноати айниқса тўққизинчи беш йилликда кенг ривожланди. Уст-Юртда Шохпахта газ корхонаси барвақт ишга туширилди. Эндиликда бу ер орқали Ўрта Осиё магистрал газопроводидан Марказга бир кеча-кундузда 7,7 миллион куб метр «зангори олов» оқиб ўтяпти. Ўнлаб газ манбаларида барча жараёнлар ва газ тақсимлаш ишлари тўла автоматлаштирилди. Газ ўчоғидан то магистрал газопроводгача бўлган 237 километрли масофада газ компрессорларнинг ёрдамисиз тортиб олиняпти.

«Нефть ва табиий газда конденсат, олтингугурт, гелий ва уларнинг таркибидаги бошқа компонентларни олиш йўли билан нефть ва табиий газдан комплекс равишда фойдаланилсин», — дейилади 1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг Асосий йўналишларида. Буни чуқур ҳис этган Ўзбекистон нефть ва газ саноати ходимлари сўнгги йилларда Шохпахтанинг 50 миллиард куб метрга яқин арзон ёнилғисидан самарали фойдаланяптилар. Ер ости қувурлари трассаси 150 минг километрдан ошиб кетди. 3 мингга яқин шаҳар ва йирик посёлкалар, 20 миллиондан зиёд уй-жой арзон ва қулай ёқилғи билан таъминланди. Юзга яқин домна ва мартен печлари ҳам эндиликда табиий газ билан ишлаб турибди. Бу эса ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, металл сифатини яхшилаш ва ҳар йили 5-6 миллион тонна қимматбаҳо кокс ёқилғисини тежаш имконини беряпти. Газнинг химиявий хом ашё сифатида қўлланилиши азотли ўғитлар таннархини ярим баравар камайтирди. Ҳар бир оила газ туфайли бир йилда 60-70 сўм иқтисод қилмоқда. Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини узоқ вақт сақлашда, чорвачилик биноларини иситишда, озиқ-овқат маҳсулотларини қуритишда табиий газнинг роли ошиб бораётир.

Республикамиз нефть ва газ саноати ходимлари ўзларининг анъанавий байрамларини меҳнатда катта ютуқлар билан кутиб олдилар. Тошкент яқинидаги Полтарацкий магистраль газопровод бошқармаси ишлаб чиқариш линияси коллективи саноат корхоналари ва аҳоли пунктларига ҳар қачонгидан кўп газ етказиб берди. Суратларда: (юқоридан) газ компрессор станциясининг катта машинисти, коммунистик меҳнат зарбдори Павел Лейман ва цех мастери Эрмат Тошпўлатов ўртоқлар.

И. Глауберзон фотолари.

КПСС XXV съезди материалларида ер ости ва газ омборларини асосан мамлакатнинг ёқилғини энг кўп истеъмол қиладиган районларида қуриш алоҳида таъкидланди. Фарғонада қурилаётган «Шимолий Сўх» йирик газ омбори худди шундай иншоотлардан биридир. Газ ва газ конденсатини қазиб олиш, қайта ишлаш ва сақлашнинг прогрессив техникавий воситалари ҳамда методлари кенг ишлаб чиқилмоқда. Газнинг кон-қудуққа оқиб келишини тезлаштирадиган янги методлардан, газни кўплаб чиқариб олишга тайёрлайдиган автоматлаштирилган блокли қурилмалардан унумли фойдаланилмоқда. Газ қувурлари ётқизиш учун энг тежамли трассалар танланяпти. Ташкилий-техникавий тадбирларни амалга ошириш, компрессор станциялар сонини ва қувватини кўпайтириш ҳисобига газ қувурларидан фойдаланиш самарадорлиги тобора оширилмоқда. Шунингдек, нефть саноатида нефтни қайта ишлаш технологиясини такомиллаштириш, янги технология жараёнларини, унумли катализаторларни, прогрессив ускуналарни жорий қилиш кенг давом этяпти.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати нефть ва газ саноати коллективларида узоқ йиллардан буён самарали ишлаб келаётган тармоқ фидокорлари меҳнатини муносиб тақдирламоқда. «Ўзбекгазпром» бирлашмасига қарашли «Каганнефтегаз» бошқармасининг илғор оператори Ж. Қурбоновга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди. «Союзўзбекгаз» трестининг бригада бошлиғи Т. Холматов Меҳнат Қизил Байроқ орденига, электр пайвандчи И. Хўжаев, газ пайвандчи А. Шимаков, бригадир И. Кашулин ўртоқлар «Ҳурмат Белгиси» орденига сазовор бўлишди. Хуллас, қуёшли республикамиз нефтчи ва газчилари Бутуниттифоқ нефть ва газ саноати ходимлари кунини ажойиб меҳнат ғалабалари билан кутиб олмоқдалар.

М. МУҲАМЕДОВ,
«Ўзбекнефть» ишлаб чиқариш бирлашмаси геология бўлимининг бошлиғи.

П. УШАПОВСКИЙ,
Тошкент Давлат университети аспиранти.

ЁЗУВЧИЛАР ПАХТА ДАЛАЛАРИДА

ИККИНЧИ УЧРАШУВ

ГОҲО оний учрашувлар ҳам кишида унутилмас таассурот қолдиради.

Фарғона областига қарашли Киров районидан қайтаётгандик. Йўлимиз Ўзбекистон районидан ўтарди. Ленин номли колхоз далаларига кираверишда ўша учрашув юз берганди...

...Пайкаллар узра олов сели жимирлаб турса ҳам қиз-жувонлар чеканка қилишар, қуёшнинг ўт пуркашига сира парво қилишмасди. Ғир этган шабада йўқ. Ғўзалар кўсакларини офтобдан паналаб япроқлари билан яширишган.

Район партия комитетига яқиндагина биринчи секретарликка сайланган Али Пайғомов ўшанда, ҳозирча мақтанадиган жойимиз йўқ, ҳали кўп иш қилишимиз керак, биринчи галда ҳосилдорликни кескин суратда оширмасак бўлмайди, каттаю кичикнинг фикри-зикри шундай, деганди.

Янги секретарь ҳақ гапни лўнда қилиб айтиб қўя қолганди. Чиндан ҳам ўша кезлари, яъни бундан ўн бир йил олдин районда қилинадиган бир олам иш бор эди. Негаки, район ҳосилдорлик бобида қолоқликда «биринчиликни» қўлдан бермай келар, ердан олинадиган ҳосил сира тарози босмас, кузакда ғалвир сувдан кўтарилиб, хирмон уюлганда гектарига ўн беш-ўн олти центнерданга тўғри келарди.

Ўша пайтларда район пахтачилигидаги бу аянчли аҳволни ўзларича маъқуллаб ва изоҳлаб юрадиган «билимдон» ва «тажрибакорлар» ҳам йўқ эмасди. Улар бунга биринчи навбатда район табиий шароитининг ўзига хослигини, чунончи Қўқон шамолининг зулми, баҳор ёмғирларининг узлуксизлиги, ерларнинг мазаси йўқлиги ва ҳоказоларни рўкач қилишарди. Қўшни районларда аҳвол яхшику, уларга бошқа осмондан ёмғир ёғарканми, десангиз ер чизиб қолишарди.

Али Пайғомов районда иш бошлаган йили ҳар қалай ёмон бўлмади. Мутахассис кадрлардан тўғри фойдаланишга алоҳида эътибор берилди, кексаларнинг тажрибаси ёшларнинг ғайрати билан туташди. Коммунистлар хўжаликлардаги ҳар ишга бош-қош бўлдилар.

Оқибат нима бўлди денг?

Ўша йили катта-кичикнинг ҳосилдорликни ошириш йўлида қилган меҳнати зое кетмади. Олтин кузда уйилган «оқ олтин» хирмони кўзларни қамаштирди. Тайёрлов пунктларига пахтазорлардан оқиб келаётган карвонларнинг кети узилмасди. Хуллас, сидқидилдан қилинган меҳнат пахтакорларнинг юзини ёруғ қилди. Олинган ҳосил гектар бошига 24 центнерданга айланди. Яъни ўтган йилдагига қараганда тўққиз центнерданга ошиб кетди.

Район пахтакорларининг бу меҳнат ғалабаси барчани руҳлантириб юборди. Колхоз ва совхозларда юқори ҳосил олиш учун курашувчи илғорлар сафи кенгайди. Энди ҳар бир пахтакор ҳосилдорликда янгидан-янги марраларни кўзларди.

...Орадан ўн йилдан мўлроқ вақт ўтди.

Али Пайғомов ҳали ҳам район коммунистларининг сардори. Пахта учун кураш ҳамон авжида.

Ўтган йиллар ичида районда олам-олам ишлар амалга оширилган бўлса ҳам пахтакорнинг ташвиши тугади, деб бўлмайди. Қўқон шамоли қанча ўкириб, ернинг ҳосилдор қатламини ялаб кетишга уринмасин, баҳорги тинимсиз ёмғирлар ва селлар қанча куч анмасин деҳқоннинг иродасига барибир дош беролмаяпти. Район пахтакорлари ўтган ўн йил ичида областнинг илғорлари саналиб келаётганлари, ҳар соҳада бошқаларга ибрат, ўрнак ва намуна кўрсатишаётганини ҳар қанча тасаннога лойиқдир.

Ҳозир районда йигирма беш минг гектар экин майдони бор. Шундан ўн етти ярим минг гектар майдонга пахта экилади. Сўзни мухтасар қилиб, ўтган йили ҳар гектардан ўттиз бир центнердан ҳосил кўтарилганини айтсак кифоя қилар. Ҳосилдорликда ана ўсиш-у, мана сакраш! Ялпи ҳосилнинг қирк процентдан кўпроғи «зангори кема»лар билан териляпти.

Буларнинг бари қилинган ишлар, эришилган марралар. Бу йилги мўлжаллар қандай? Райком секретари билан иккинчи учрашувимизда ана шулар хусусида сўз кетди.

Али Пайғомов табиатан камгап ва босиқ одам. Ҳар соҳада узоқни ўйлаб иш тутади. У пахта масаласида, ҳосилдорликни йилдан-йилга ошириб боришимиз турган гап, шу беш йилликда ўттиз беш центнерлик марраға етамиз, деди.

Райком секретари бир оздан кейин бу маррадан ўтиб кетган хўжаликларни тилга олди.

ЧИНДАН ҳам районда ҳосилдорлик бобида рекорд қўйган хўжаликлар анча-мунча. Ўшандай пешқадам хўжаликлардан бири Рисолатхон Эргашева раислик қилиб келаётган Ленин номли колхоз. Бу колхоз пахтакорларининг ишлари ҳар жиҳатдан қойил қоладиган. Пахтачиликдаги муваффақиятларини айтмайсизми! Улар ўтган йилнинг ўзидаёқ беш йилликда мўлжалланган маррадан ўзиб кетишди — ҳар гектар ердан қирқ центнердан ҳосил олишди!

Хўжаликка кўп йиллардан бери бошчилик қилиб келаётган тадбиркор раҳбар Рисолат опанинг меҳнатларини ҳам ҳукуматимиз муносиб тақдирлади. Районда иккита Социалистик Меҳнат Қаҳрамони бўлса бири шу — Рисолат Эргашева. Иккинчиси эса бригадирдан чиққан, юқори ҳосилдорликда донг таратган, ҳозирда эса райондаги пешқадам қишлоқ советларидан бирига раислик қилаётган Ойшахон Йўлдошева.

Ҳосилдорликда Ленин номли колхоз пахтакорларини «Ғаниобод» совхозининг миришкорлари қувалаб боришаяпти. Улар ўтган йили ўттиз уч центнердан беришганди. Бу йилги мўлжаллари эса ундан анча баланд!

Ўзбекистон райони шароитида пахтачилик бобида ўтган ўн йил ичида шунчалар даражага кўтарилиш чиндан ҳам мўъжизадир. Пахтачиликдаги бундай юксалиш ва омад ўз-ўзидан келмади, албатта. Булар меҳнат ва фидойилик, илм ютуқлари ва ҳаёт тажрибаларидан ўринли фойдаланиш, ташаббускорликни авж олдириш эвазига келди. Бунда биринчи навбатда район коммунистларининг ва мўл ҳосил усталарининг улкан ҳиссалари бор.

Бу йилги кўклам ҳам район пахтакорларига кўп ташвиш орттирди. Баҳор ёмғирининг узлуксиз қуйверганлиги натижасида чигит кўп марта қайтадан экилди. Пахтага ажратилган ерларнинг тошлоқ бўлганлиги ишни анча чигаллаштирди. Хуллас, табиат инжиқликлари деб аталмиш офатлар пахтакорга роса ҳамла қилса ҳам барибир мағлуб бўлди.

Биз бу ерда Ўзбекистон райони кишиларининг пахтачилик бобида ўтган йиллар ичида қўлга киритган ишлари ҳақида пича тўхталдик, холос. Бу районни биз илғор пахтакорлар райони, деб таърифлайдиган бўлсак баҳомиз тўлиқ бўлмасди. Нега деганда, Ўзбекистон райони республикамиздаги етакчи саноат районларидан бири саналади. У пахтачилик билан бир қаторда бошқа соҳаларда ҳам пешқадамликни қўлдан бермай келяпти. Районда олтингугурт, мум деган нарсалар бор. Керамика заводи ҳам битай деб қолди. Бу завод сопол қувурлар ишлаб чиқаради ва Иттифоқимиздаги шу тоифадаги иккинчи завод бўлиб қолади.

Район территориясидаги бу заводнинг битиши ва маҳсулот бера бошлаши фақат яқин-атрофдаги хўжаликларгина эмас, балки областдаги ва ундан ташқаридаги ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш ва ҳосилдорлик кўтарилишида ҳам катта роль ўйнайди. Чунки ҳозиргача ер ости сувларини қочириш ва улардан фойдаланишда вертикал дренаж системаларидан фойдаланиб келинади. Заводнинг бир йилда уч юз минг километр узунликдаги сопол қувурлар ишлаб чиқариши шўрхок ерлар мелиоратив ҳолатини яхшилашда ёпиқ дренаж системасига ўтишига кўмаклашади, оқибатда қўшимча экин майдонлари вужудга келади. Мутахассисларнинг ҳисоблашларига қараганда, биргина район территориясида ёпиқ дренажга ўтилса экин майдонлари бир ярим минг гектарга кенгаяди, ҳосилдорлик ҳам шунга яраша ортади.

Сабзавот ва полиз экинлари етиштириш борасида қилинаётган ишлар ҳам диққатга сазовор. Район соҳибкорлари топширадиган узум область бўйича топшириладиган узумнинг учдан бирини ташкил қилади. Ҳозирда битта махсус пиллачилик совхози, паррандачилик комбинати ташкил қилиш ишлари жадал кетяпти. Қурилиш ишлари ҳам авжида. Ўтган беш йилликда қирқ миллион сўмлик қурилиш ишлари қилинган бўлса янги беш йилликда эллик миллион сўмлик қурилиш ишларини поёнига етказиш кутилади.

— Бу беш йилликда режаларимиз ҳам, мўлжалларимиз ҳам катта, — дейди райком секретари, — янги боғ-роғлар, пахтазорлар вужудга келтиришимиз керак. Район территориясида суғориладиган ерларнинг баридан унумли фойдаланиб келяпмиз. Бироқ ҳанузгача деҳқонга бўйин эгмай келаётган ўн минг гектар тошлоқ майдон бор. Сўх сув омбори қурилишининг тезлатилиши ана шу муаммони батамом ҳал қилади. Республика Сув хўжалиги ва мелиорация министрлиги қурилишни тезлатса бу ерларни тезроқ ўзлаштирамиз, ободончилик ишларимизни кенгайтирамиз. Энг муҳими — халқимизнинг бойлигига бойлик қўшамиз, эл дастурхонига янгидан-янги нозneъматлар қўямиз.

ҲОЗИРГИ вақтда райондаги мавжуд экинзорлар қаторига яна ўн минг гектар яшнаган ва яшарган майдон қўшилишини бир тасаввур қилинг-а. Ўшанда районда бир қарич ҳам бекорчи ер қолмайди, янги хўжаликлар вужудга келади, районнинг қиёфаси янада гўзаллашади.

Ўзбекистон районида бўлганимизда севимли шоиримиз номи билан аталаётган хўжалик ишлари билан ҳам танишдик. Бундан ўн йил муқаддам райондаги колхозлардан бири давримизнинг забардаст куйчиси Ғафур Ғулом номи билан атала бошланганди. Мана шу хўжалик кейинги йилларда пешқадамлар сафига ўтиб олди. Мана беш йилдирки, хўжаликка тажрибакор раҳбарлардан бўлган Исахон ака Қодиров бошчилик қилиб келяпти.

Шоир номидаги колхоз пахтакорлари ҳар йили салкам икки минг гектар ерга чигит қадайдилар. Улар ўтган йили райондаги илғор хўжаликлар қаторида марраға етдилар, ҳар гектар ердан олинган ҳосил ўттиз беш центнерданга айланди. Чорвалари ҳам дуруст, сут-қатиқ мўл, боғ-роғ, сабзавот, полиз экинлари ҳам колхоз рўзғорини йилдан-йилга бақувватлаштириб боряпти.

Колхозга бундан беш-олти йил муқаддам борган киши ҳозир уни таниёлмаслиги турган гап. Кейинги йилларда қурилган турли бинолар, обод ва салқин кўчалар уни бутунлай ўзгартириб юборган. Меҳнатдан келса бойлик — юртинг бўлар чиройлик, деганларидай қаёққа қараманг ўсиш, ўзгариш, юксалиш. Район меҳнаткашларининг ушбу беш йилликдаги режалари тўла-тўкис амалга ошса, пландаги маданий-маиший муассасалар тармоқлари битса, ободончилик ишларига янада зўр берилса, халқнинг маънавий эҳтиёжини қондириш бўйича кўзланган тадбирлар амалга оширилса, қурилаётган саноат марказлари тўла қувват билан ишга туширилса борми... Яқин йиллар ичида шундай бўлади ҳам! Ўзбекистонликларнинг аҳди шундай!

Ўзбекистон райони республикамиздаги мустаҳкам ва кўркам аграр-саноат марказларидан бири бўлиб қолажак!

Таниқли ва тажрибали раҳбар Али Пайғамов, бошчилигидаги Ўзбекистон райони меҳнаткашлари амалга ошираётган ишлар билан танишаркансиз, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежневнинг партия XXV съезди минбаридан туриб айтган қуйидаги сўзлари беихтиёр ёдга тушади. «Ҳаётда актив позицияда туриш, — деганди ўртоқ Леонид Ильич Брежнев, — ижтимоий бурчга онгли муносабатда бўлиш, сўз билан ишнинг бирлиги кундалик хулқ-атвор нормасига айланиши инсон шахсини улуғлайдиган энг зарур фазилатлардир».

Ўзбекистонлик пешқадамлар теримни бошлаб юбордилар. Теримчи қизларнинг очилган илк чаноқларни раис буваларга кўрсатиб, суюнчи олганларига уч-тўрт кун бўлиб қолди. «Зангори кемалар» ҳам шай бўлиб туришибди. Бошқа воситалар ҳам жой-жойида, тахт.

Район пахтакорларининг бу йил ҳам областда биринчи бўлиб марраға етишларига ишончимиз комил. Сўзи билан иши бирларнинг юзлари доимо ёруғ!

Комил ЯШИН,
Эркин НОСИРОВ.

МУҲАММАДНИЁЗ КОМИЛ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 150 ЙИЛЛИГИГА

БУЮК САЛАФЛАР ИЗДОШИ

Ўзбек демократик адабиёти ўтмиш прогрессив адабиётининг ғоявий-бадиий бойликларидан жуда кўп нарсаларни олди ва уни ижодий давом эттирди.

XIX асрнинг иккинчи ярми Хоразм адабиётини ва айниқса шу муҳитда яшаб ижод этган Комил ижоди мисолида бу ҳолнинг конкрет ифодасини кўрамиз.

Комил ижодининг муваффақият билан камол топиб боришида ўтмиш гуманистик адабиётининг ўрни ниҳоятда каттадир. Зотан, маърифатпарвар шоир ўзи яшаётган ҳаётда инсоннинг энг юксак орзу ва интилишларини бадиий ифода қилиш, иллатларни эса аёвсиз фош этишда Навоий ва Лутфий, Бобир ва Фузулий ижодларидан баҳраманд бўлди.

Комил Навоий каби самимий инсоний муҳаббатни улуғлади. Навоий куйлаган, эъзозлаган севги ҳаётий севги, инсоннинг инсонга бўлган олижаноб севгиси Комил ижодига ҳам хос. Бу севги ҳаётдан воз кечиб, инсондан юз ўгириб зуҳду тақво билан банд бўлишга тамомила қаршидир.

Шоирнинг эътирофича, қасар ҳам, ҳур ҳам ҳаёт гулининг ўрнини боса олмайди.

Гулшани куюнгдин айру
боғи ризвонни нетай,
Бошима гар гул сочар,
сенсиз гулафшонни нетай.

Комил устози Навоий изидан бориб, унинг ҳаётий фикрларини қувватлаб, ривожлантиради. Шоир тақводор зоҳидга хитобан, инсоний ҳисларни оёқ ости қилувчиларни, бевафоликни, шафқатсизликни қоралайди ва бунинг оқибати қолдирган доғнинг ҳар қандай доғдан оғир эканлигини дадил айтади.

Комил ҳаётнинг гўзал, инсоннинг бахтли-саодатли бўлишини, халқнинг осойишта ва фаровон яшашини орзу қилар эди. Бироқ унинг орзу-истаклари реал муҳит ва носоз ҳаёт билан тўқнаш келади. Шунинг оқибатида шоир ижодида шодлик тароналари ўрнини ғазаб ва нафрат, норозилик мотивлари эгаллайди. Комил бу соҳада ҳам устози Навоийга суянади. Навоийнинг ғазалига боғлаган мухаммасларининг бирида шоир қуйидаги манзарани моҳирона ёритади:

Олам аҳлидан вафо осорини
қилманг гумон,
Нақди умрум сарф этиб,
қилдим аларни имтиҳон,
Узлат истаб аҳли оламдин
қочинг бор неча жон,
Ошнолиғ айлабон ўз жонингизға ҳар замон,
Бошси юз минг балоу
меҳнату ғам бўлмангиз.

Бу мисралардан кўриниб турибдики, Комил лирикаси шахсий норозилик лирикаси эмас. У ўзини эл-юрт билан бирга жамиятнинг зиддиятли ҳаёти ичида кўради. Шоир ўз асарларида халқ манфаатларини куйлар экан, унинг учун қайғуради, уларнинг шодлиги ва фаровонлиги тилагида бўлади, улар манфаатини ўз манфаатидан юқори қўяди. Комил халқ шодлиги билан шодланади, унинг қайғуси билан изтироб чекади. Бу ҳол Комилни Навоийнинг илғор ғояларини юксак поэтик маҳорат билан ривожлантириб ўз даври лирикасини халқчиллаштирганини, бойитганини кўрсатади.

Комил лирикаси чуқур ижтимоий моҳиятга эга. У шикоят қилиш усули билан яшаган муҳитининг иллатларини фош этади. Шоҳларнинг зулми ва амалдорларнинг зўравонлигини, жоҳилларнинг айшу фароғатда, маърифат аҳлининг хору зорликда яшаётганлигини, шайх-зоҳидларнинг макр-ҳийласини маҳорат билан танқид қилади.

Устод Лутфий ўз даврининг бир иллатидан шикоят қилиб ёзган эди:

Йўқ турур ёлғиз бу Лутфий
жониға жаври рақиб,
Қайда бир доно дурур ул
жаври нодон тортадур.

Навоийда эса:

Эй, Навоий, дардлиғ
назмингни аҳли дард билур,
Дардсиз доғи бўлур они
ўқуғоч аҳли дард, —

деб айтган эди. Адабиётдаги бу халқчил традицияларни ўз даври ҳаёти билан боғлаб давом эттирган Комил:

Ютубон бу замонда қон
фузало,
Кулфат ўқиғадур нишон
фузало,
Жуҳало зумраси келиб
ғолиб,
Бўлди мағлуби нотавон
фузало...
Қалам ила китобдин ўзга —
Топмағай ёру ҳам забон
фузало, —

деган ҳасратли мисраларни битади. Бу мисралар Комилнинг ўз даври устидан чиқарган зўр айбномасидек садо беради.

Ўтмиш прогрессив адабиёти традицияларининг изчил давомчиси Комил фақат социал адолатсизликни қоралаш, лаънатлаш билан чекланиб қолмади, балки у инсон бахт-саодати йўлида қилиниши зарур бўлган муҳим масалаларга ҳам тўхталди. Инсон бахт-саодатининг калитларидан бири деб у маърифатни, илм-ҳунарни ўрганишни тарғиб қилди:

Эмас кишиға бу дунёда
мулк-мол камол,
Хусули илм-ҳунар келди
безавол камол.
Камолсиз киши ҳар ердадир
ҳижолатманд,
Етурмағай кишиға ҳаргиз
инфиол камол,
Камол бергусидур сўзга
шуҳрату, таъсир,
Бу қушға қилғали парвоз
парру бол, камол.

Навоий гуманизми халққа ҳамда ватанга бўлган чексиз муҳаббатда янада ёрқинроқ кўзга ташланади. У «Элга қилса бир жафо, юз қатла фарёд айларам» деб, «Замон дарди, аҳли замон дарди» билан яшади. У бутун борлиғи билан мамлакатнинг обод, халқнинг фаровон бўлишини, жамиятда адолат ҳукмронлик қилишини истади ва шу мақсад йўлида курашди. У шоҳларни адолатпарваликка чақирди, золим шоҳларнинг қилмишларини фош этди.

Навоийнинг катта журъат билан ифода этилган бу ғоялари Комил лирикасида ҳам янгроқ садо берди:

Гар олтин қаср эса жоҳинг,
улус ҳолиға раҳм этгил,
Санингдек неча шаҳаншоҳни
ўткарди бу айвон.

Ўрта аср қолоқлиги ва жаҳолати ҳукмронлик қилган Хева хонлиги даврида «балоу фитнаи даврон бошим узра қилур жавлон» деб бўзлаган Комил:

Борурлар эл ҳама султониға,
ситам кўрса,
Мен эмди кимга борай зулм
қилса султоним, —

дея ҳаётий лавҳани ёритади ва золим шоҳ портретини яратади.

Улуғ рус танқидчиси В. Белинский: «Ҳар бир улуғ шоир ўзи тўғрисида сўзлар экан, у умум тўғрисида, инсонлар тўғрисида сўзлайди... Унинг шахсида ҳар ким фақат шоирнингина эмас, балки инсонни, инсониятда ўзининг биродари — дўстини кўради» — деганидек, дарҳақиқат, Навоий ва Комилнинг золим шоҳлар зулмидан қилган шикоятлари ўз навбатида халққа қилинган жабр-зулмдан шикоят эди.

«Шоҳлик» салтанатида ҳукм сургандан кўра «қуллуқда» от қолдиришни афзал кўрган Комил ўз ижоди тараққиётида классик адабиёт традицияларини, хусусан Навоий традициясини янги тарихий шароит кун тартибига қўйган илғор қарашлар асосида изчил ривожлантирди. Шоир ўз даври демократик адабиётини ўтмиш адабиётининг энг халқчил традициялари билан бойитди. Бу шоирнинг ўз халқи ва маданияти олдидаги катта хизмати эди.

Ф. МУСАМУҲАМЕДОВА,
филология фанлари кандидати.

ПЛАНЕТАМИЗДА

✦

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ПОЛЬША ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ. «Катовице» металлургия комбинати 1978 йилда 4,5 миллион тонна пўлат эритадиган бўлади. Бу улкан металлургия корхонаси Совет Иттифоқининг қардошларча кўмагида бунёд этилмоқда. Комбинат маҳсулоти шундан икки йил вақт ўтгач яна икки баравар купайиб, 9 миллион тонна металл ишлаб чиқариш имконияти яратилади. Бу қурилиш бошлангандан то биринчи металл эритиш бошлангунга қадар давр фақат тўрт йилдан камроқ вақтни олади. Суратда: СССРдан олинган ускуналарни монтаж қилиш жараёни.

ЦАФ—ТАСС фотоси.

✦

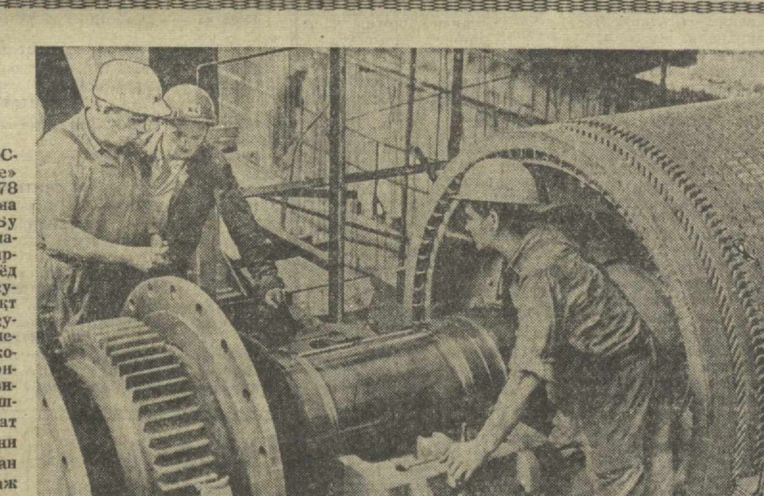

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● **БЕЛГРАД.** Югославиянинг пойтахтида Европа кардиолог-хирургларининг конгресси очилди. Конгрессда 90 дан ортиқ илмий доклад ва ахборотлар тингланади. Бу доклад ва ахборотларда юрак ва қон томирларининг турли касалликларини жарроҳлик йўли билан даволаш тажрибаси умумлаштирилади.

● **ЛИССАБОН.** Фашистлар диктатураси ағдариб ташлангандан кейин Португалияда маҳаллий ҳокимият органларига биринчи сайлов шу йил 12 декабрь куни ўтказилиши бу ерда эълон қилинди.

Бу сайловда мамлакатдаги барча сиёсий партиялар, шу жумладан социалистик, коммунистик, халқ-демократик партиялари ва социал-демократик марказ қатнашади. Сайловда сиёсий партиялардан ташқари жамоат ташкилотлари ҳам иштирок этиши мумкин.

● **БОНН.** Дармштадтда (ГФР) «Эстетика, кундалик ҳаёт ва санъат» мавзуидаги халқаро конгресс давом этмоқда.

Конгресс ишида қарийб 30 давлат делегацияси, шу жумладан фалсафа фанлари доктори профессор М. Ф. Овсянников бошчилигидаги Совет Иттифоқи делегацияси қатнашмоқда. Совет делегацияси составида Москва, Ленинград, Киев, Олмаота ва Совет Иттифоқидаги бошқа шаҳарларнинг илмий ва ўқув муассасалари намояндалари бор.

● **НЬЮ-ЙОРК.** Сиу-фоли (Шимолий дакота штати) шаҳрида «Жон Морелл энд компания» корпорациясига қарашли гўштни қайта ишлаш комбинатининг 2400 ишчиси забастовка эълон қилди. Меҳнаткашлар мамлакатда қимматчилик авж олиб кетаётганлиги сабабли иш ҳақининг оширилишини талаб қилмоқдалар.

● **ВЬЕНТЬЯН.** Мамлакатнинг жанубида, Лаоснинг маъмурий маркази — Чампассак вилоятида биринчи тажриба қишлоқ хўжалик комплекси ташкил этилди. Илгари бекор ётган ерларда суғориш каналлари қазилди, экинзорлар барпо этилиб, бу ерларда шоли ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари етиштирилмоқда. Чорвачилик ва паррандачилик фермалари қурилди.

(ТАСС).

ХАЛҚАРО ОБЗОР

НАМИБИЯ ОЗОД БУЛАДИ

31 августга ўтар кечаси Жанубий Африка Республикасининг Намибиядаги оккупациячи қўшинлари жанговар тайёр ҳолатга келтирилди. БМТ Хавфсизлик кенгашининг 31 август куни Намибияга мустақиллик бериш, у ердаги Жанубий Африка қўшинларини олиб чиқиб кетиш ва у ерда эркин сайлов ўтказиш тўғрисидаги қарорига Претория режими ана шундай жавоб берди.

Қўшма Штатлар ва унинг НАТОдаги иттифоқчилари гиж-гижлаб, қўллаб-қувватлаб келаётган Жанубий Африка Республикасининг ирқчилари БМТнинг Намибияга васийлик қилиш тўғрисида берган мандатидан маҳрум бўлганларидан кейин ҳам табиий ресурсларга бениҳоя бой бўлган шу территорияни ирқчилик ва кўп миллатли монополиялар орбитасида сақлаб қолиш учун жон-жаҳдлари билан ҳаракат қилмоқдалар. Претория турли-туман ҳийла ва найрангларни ишга солиб, ҳақиқатан ҳам бу ердаги ҳокимиятни африкаликлар қўлига беришга ҳозирлик кўряпмиз, деган таассуротни вужудга келтиришга интилмоқда. Виндхукдаги «конституцион конференция» деб аталган йиғин олдига ана шундай вазифа қўйилган эди. Бу йиғин бултур сентябрдан бери ўқтин-ўқтин ишлатиб келинаётган сиёсий найрангдан бошқа нарса эмас.

Жанубий Африка ирқчиларига сотилган бир ҳовуч қабила бошлиқлари бу найрангбозликда шармандали роль ўйнамоқдалар. Айни вақтда БМТ ва Африка Бирлиги ташкилоти Намибия халқининг бирдан-бир қонуний вакили деб эътироф қилган Жануби-Ғарбий Африка халқ ташкилоти (СВАПО) мамлакат тақдирини ҳал этиш ишларидан четлаштириб қўйилган.

Ғарб давлатларининг кўрсатмаси билан чақирилганлиги равшан кўриниб турган Виндхукдаги йиғин БМТ талабларига зид бўлган бир қанча қарорларни қабул қилди. Намибияга озодлик беришни 1978 йил 31 декабргача кечиктириш тўғрисидаги қарор шуларнинг биридир. Намибиядаги ирқчиларнинг ноиби Мадж бошчилигида «кўп ирқли ўтиш ҳукумати» деб аталган қўғирчоқ ҳукумат тузилди. Бу ҳукумат гўё «мамлакатни мустақилликка олиб чиқар» эмиш, амалда эса бу ҳукумат мамлакатда ирқчиларнинг ва ажнабий монополияларнинг ҳукмронлигини ўрнатади. Шу ҳукумат иш бошлаши биланоқ Жанубий Африка Республикаси билан ҳарбий иттифоқ тузишни ва оккупацияни сақлаб қолишни ёқлаб чиққанлиги фактининг ўзиёқ унинг кимларга хизмат қилишини кўрсатиб турибди.

АҚШ ва бошқа ғарб давлатлари Виндхукдаги сиёсий масхарабозликдан фойдаланиб, Хавфсизлик Кенгашининг Намибияга мустақиллик бериш тўғрисидаги қарори амалга оширилишига ошкора ҳалақит бермоқдалар.

Бироқ БМТнинг Намибия бўйича комиссари Ш. Макбрайд яқинда АҚШ билан Англияни огоҳлантириб, Виндхукда ишлаб чиқилаётган «планларни» сизларнинг ҳар қандай қўллаб-қувватлашингиз Намибиядаги вазиятни янада кўпроқ кескинлаштиришга ва у ерда гражданурушига ўхшаш ҳолатни вужудга келтиришгагина олиб боради, деди. Жанубий Африка Республикаси маъмурларининг СВАПО билан бевосита музокаралари ва БМТнинг тегишли резолюцияларини бажаришгина проблемани ҳал этишга олиб бориши мумкин.

Ирқчилар ўз мустамлака ҳукмронлигини абадийлаштиришнинг қандай «план-лар»ини ишлаб чиқмасинлар, Цюрихдаги музокараларда АҚШ давлат секретари Г. Киссинжер билан апартеид режимининг бошлиғи Форстер бу хусусда қандай қарорга келмасинлар, шу нарса равшанки, Намибиядаги вазият озодлик кучларининг фойдаси томон ўзгариб бормоқда. Қўлларига қурол олиб босқинчиларга қарши курашаётган Намибия ватанпарварлари кейинги вақтларда катта муваффақиятларга эришдилар. Озодлик куни яқинлашиб келмоқда. Намибия озод бўлади, зотан бутун Намибия халқининг иродаси ана шундай.

ЖИРКАНЧ БИЗНЕС

Америкадаги «Локхид» самолётсозлик концерни кейинги вақтларда бутун дунёда жирканч ном чиқарди. Бу ном капиталистик дунёдаги пинҳоний найранглар ва порахўрлик тимсоли бўлиб қолди.

Фактларга назар ташлайлик.

Японияда собиқ бош министр Танака қамоққа олинди. Терговда аниқланишича, у шу концерн ишлаб чиқараётган «Трайстар» самолётлари Япония бозорида сотилишига «кўмаклашганлиги» учун «Локхид» концернидан бир ярим миллион доллардан кўпроқ пул олган.

Голландияда шу хусусда бошланган жанжал давлатнинг олий табақаларига бориб тақалиб, қиролича Юлиананинг эри шаҳзода Бернардни ҳамма расмий лавозимларидан истеъфо беришга мажбур қилди. Матбуотнинг ёзишича, шаҳзода Америка концернидан бир миллион доллардан кўпроқ пора олган. Шунинг эвазига Голландия ҳарбий денгиз флотининг самолёт ясаб бериш тўғрисидаги катта-катта буюртмалари айни шу «Локхид»га насиб бўлди.

Океан нариёғидаги фирманинг ҳийлалари ГФРда кўпдан-кўп оилалар учун ғам-ғусса ва фожиа келтирди. 60-йилларда ГФР «Локхид» заводларида ясалган «Старфайтер» типидаги 900 дан ортиқ қирувчи-бомбардимончи самолёт сотиб олган эди. Шу самолётларнинг конструкциясида нуқсонлар борлиги маълум бўлиб қолди. Улардан 185 таси фалокатга учради натижада Ғарбий Германиянинг 88 учувчиси нобуд бўлди. Бу битим ўша пайтдаги мудофаа министри, ҳозир Бавариядаги реакцион партиянинг раҳбари Штрауснинг ташаббуси билан тузилган эди. Энди матбуотда пайдо бўлган шоҳидликларга қараганда, Штраус ҳам илинжисиз ҳаракат қилмаган экан. Ўша даврда ХСС раҳбарлари «Локхид»дан пора ва «хайр-эҳсон» тарзида 12 миллион доллар олган экан.

Англияда ҳам, Италияда ҳам, Грецияда ҳам, Испанияда ҳам олий амалдорлар ва давлат арбобларини шу концерн сотиб олганлиги тўғрисида маълумотлар бор.

«Локхид» иши бизнес ва бойлик орттиришга асосланган, ҳукмрон доиралар порахўрликка берилиб кетган, пул учун бурч ва номус тўғрисидаги ҳар қандай тушунчаларни оёқ ости қилишга тайёр бўлиб турган капиталистик жамиятдаги жирканч манзарани ошкор қилиб қўйди. Штрауснинг ўзини олиб кўринг. Шу кимса ҳозир ГФРда ўтказилаётган сайловолди кампанияси давомида «озодлик ва демократияни ҳимоя қилиш» тўғрисида риёкорлик билан дабдабали гап сотмоқда. Хўш, у порахўрлик «эркинлиги»ни назарда тутяптими? Ўзига ўхшаш сиёсатбозлар ва лўттибозлар учун «демократия» бўлишини талаб қиляптими?

Дарвоқе, «Локхид» пинҳона фаолиятининг разилона тафсилотларини буржуа суд органлари фош қилгани йўқ. Ички сиёсий кураш ҳам, ашаддий рақобат ҳам бунда ўз ролини ўйнади. Ким билсин, ҳали яна қанчадан қанча «локхидлар» буржуазия бизнеси маконида ўзларининг одобсиз ишларини қилиб юргандир?

В. КОРОЧАНЦЕВ,
Ю. ЛОПАТИН.
(ТАСС).

ФУТБОЛ

МАМЛАКАТ КУБОГИ—ТБИЛИСИ ДИНАМОЧИЛАРИДА

Тбилисининг «Динамо» футболчилари ўз клублари тарихида мамлакат кубоги учун бўлган ўйинларда олти марта финалга чиққан эдилар. Лекин, бу фахрли поғонага чиқишга эришмай келдилар. Ниҳоят, улар ўтган жума куни Москвада биринчи марта мамлакат кубогини қўлга киритишга муяссар бўлдилар. Тбилиси футболчилари «Арарат» (Ереван) командасини 3:0 ҳисобида ютиб, катта ғалабани қўлга киритдилар.

Ўйиннинг 27-минутида тбилисиликлар ҳужумини яхши бошқарган Кипиани «Арарат» ҳимоячиларининг хатога йўл қўйишларидан фойдаланиб, дарвозага боши билан тўп киритишга эришди. Ҳисоб 1:0. 64-минутда эса «Динамо» командасининг ҳимоячиси Канteladze 11 метрли жарима тўпини маҳорат билан тепиб, ҳисобни 2:0 га етказди.

Ереванликлар шундан сўнг анча саросимага тушиб қолдилар. Улар 4 минут ўтар-ўтмас дарвозаларидан яна бир тўп ўтказиб юбордилар. Бу тўпни «Динамо» футболчиларидан Челебадзе киритди.

— Ҳозирги кунда «Динамо» командаси составида жуда кўп тажрибали футболчилар етишиб чиқди. Лекин «Арарат»да эса бундай тажрибали ўйинчилар анча камайиб қолганлиги сезиляпти. Шунинг учун ҳам бу ўйинда динамочилар муваффақият қозонишди, — дейди Москванинг «Спартак» командаси капитани Евгений Ловчев. — Айниқса «Арарат» командасида унинг капитани Андреасяннинг йўқлиги билиниб турди. Тбилисиликлар бу мавсумга аъло даражада тайёргарлик кўрганликлари ўйинда бир неча бор намоён бўлди.

Мамлакат футбол чемпионатининг навбатдаги турида Киев динамочилари Одессанинг «Черноморец» командаси билан учрашиб, дастлабки ғалабага эришди. Бу ўйинда 56-минутда «Динамо» футболчиси Ковалев ягона тўп киритиб, ўз командасининг ютуғини таъминлади.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ
ТАСС

ҚИШЛОҚ УЧУН МАШИНАЛАР

ФРУНЗЕ. Россия Федерациясининг деҳқонларига «Қирғизистон» маркали етмишта пресс-подборщик жўнатилди. Бу — Фрунзе номли қишлоқ хўжалик машиналари заводининг цехларида пландан ташқари тайёрланган маҳсулотдир. Янги машиналар Ғарбий Сибирда, Олтойда, мамлакатнинг бошқа районларида ем-хашак тайёрлашда фойдаланилади.

Корхона коллективи Днепропетровскийлик комбайнсозларнинг ташаббусини қўллаб-қувватлаб, илгари ўз зиммасига олган мажбуриятини қайта кўриб чиқди. Йил охиригача қишлоқ меҳнатчиларига пландан ташқари яна юзта пресс-подборщик, турли қишлоқ хўжалик машиналари ва механизмлари учун ўттиз минг сўмлик эҳтиёт қисмлар жўнатишга қарор қилинди.

ДУНАЙ—АНГАРАГА

УСТЬ-ИЛИМСК (Иркутск области). Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг биргаликдаги куч-ғайратлари билан барпо этилаётган Усть-Илимск ўрмон-саноат комплексига келган Бела Кун номли Венгрия ёшлар отрядининг жангчилари учун биринчи иш куни бўлди.

Имре Борбей бошлиқ бригаданинг ғишт терувчилари мингта автомашинага мўлжалланган автобаза қуришга киришдилар, Янош Бельчик бошлиқ аҳил коллектив йигитлари қурилишнинг саноат базаси майдончасига бетон ётқиза бошладилар. Ҳар икки объект шу йил ишга туширилиши керак.

— Бела Кун номли ёшлар отряди ишининг биринчи куни, — деди Усть-Илимск ўрмон-саноат комплекси қурилиш бошқармасининг бош инженери П. Петрухно,—отряднинг ҳамма жангчилари малакали қурувчилар эканлигини, ўз ишини яхши билаётганликларини, энг муҳими эса Ангарада янги улкан ўрмон-химия комплексини барпо этиш ишига салмоқли ҳисса қўшиш иштиёқида эканликларини кўрсатди.

ИШЧИЛАР САФИГА ҚАБУЛ ҚИЛИНДИЛАР

МИНСК. В. И. Ленин номли ишлаб чиқариш-техника бирлашмасида ўтказилган тантанали йиғилишда шу корхона цехларига Минск мактабларини битириб келган ўттиздан ортиқ йигит-қизга меҳнат йўлланмалари — улар ишчилар синфи сафига қабул қилинганликлари ҳақидаги гувоҳнома топширилди.

Бир ойлик «синов» муддати йигит ва қизларнинг коллектив билан яхшироқ танишиб олишлари, ўзлари танлаган касбнинг тўғрилигини текшириб кўришлари, мураббийлар эса ёш ишчилардаги иш кўникмаларини билиб олишлари учун белгиланган эди.

Ёш ишчилар бирлашмага келгунгача Минскнинг Совет районидаги мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинатида ўқидилар. Улар ўнинчи синфни битирганларидан кейин танлаб олган касбларини шу комбинатда ўзлаштирдилар. Энди уларнинг билимларини меҳнат кўникмалари билан мустаҳкамлашда тажрибали кекса ишчилар уларга ёрдам бермоқдалар.

МИРЗАЧЎЛ ПОЛВОНЛАРИ

Акмал ПЎЛАТ

ТЕРМА

Қутлуғ бўлсин тўйларингиз,
Завқли, шавқли куйларингиз,
Мунча кўклик бўйларингиз,
Мирзачўлнинг полвонлари.

Пахтазордир асрий чўллар,
Ҳаётбахшдир бугун қўллар,
Нур сочмоқда ёруғ йўллар,
Мирзачўлнинг полвонлари.

Инобат ҳам Саодатой,
Йигитлари шарқироқ сой,
«Оч дала»га берди чирой,
Мирзачўлнинг полвонлари.

Машинани дулдул дерлар,
Чўл қувади асл шерлар,
Ҳаммангиз ҳам ботир, эрлар,
Мирзачўлнинг полвонлари.

Дўст, қардошлик паймонимиз,
Зафар тўла ҳар онимиз,
Мангу тинчлик шиоримиз,
Мирзачўлнинг полвонлари.

Кўкка етар яна хирмон,
Пахтакорлар бўлсин омон,
Меҳнатингиз катта достон,
Мирзачўлнинг полвонлари,

Партиямиз мард, жонажон,
Уни деймиз биз ҳар қачон,
Чўл пахтаси нуқра, маржон,
Мирзачўлнинг полвонлари.

Қўшиқ ёзар Акмал тўлиб,
Ҳар он сиздан мамнун бўлиб,
Ишда кўрай мангу ғолиб,
Мирзачўлнинг полвонлари.

САНЪАТ ХАБАРЛАРИ

САМАДОВЛАР ҲАҚИДА ФИЛЬМ

Республика илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар киностудиясининг ижодкорлари ранг-баранг мавзуларда асарлар яратмоқдалар. Студиянинг бир группа ходимлари яқинда «Солдат фронтдан қайтди» фильмини суратга олиб бўлди. Бу ҳужжатли картина Улуғ Ватан уруши йилларида ота-онасиз қолган 15 гўдакни ўз тарбиясига олиб вояга етказган каттақўрғонлик ажойиб инсон Ҳамид Самадов ва унинг оиласи ҳақида ҳикоя қилади. Фильмни Бутуниттифоқ кинематография давлат институтининг дипломанти Валерий Ивченко раҳбарлигидаги ижодий группа экранлаштирди.

ЛЕЙПЦИГ ЯРМАРКАСИГА

Тошкентдаги бадиий кўргазмалар ва панорамалар дирекцияси Германия Демократик республикасида очиладиган халқаро ярмаркага ўзбек рассомларининг юзга яқин асарини жўнатди. Хорижда намойиш этиладиган бу асарлар орасида халқ амалий санъати, тасвирий санъат, ҳайкалтарошлик, графика намуналари бор. СССР Бадиий академиясининг мухбир аъзоси, СССР халқ рассоми Урол Тансиқбоевнинг «Анзоб довонида», Ўзбекистон ССР халқ рассоми Раҳим Аҳмедовнинг «Оналик», рассом Зокир Иноғомовнинг «Байрам арафасида», Василий Бурмакиннинг «Бойсун мадоннаси», Баҳодир Жалоловнинг «Комил Ёрматов портрети», Мадад Кагаровнинг «Менинг жанговар дўстларим», Марат Содиқовнинг «Газли» картиналари шулар жумласидандир.

КЎРГАЗМАЛАР ҲИКОЯСИ

Ўзбекистон Кинематографчилар союзининг Киночилар уйида янги фильмларга бағишланган учрашувлар, кечалар, баҳс-мунозаралар, кўргазмалар мунтазам равишда ташкил этилиб турилади. Яқинда бу ерда таниқли кинорассом Э. Калонтаров, шунингдек, ўзига хос оригинал асарлари билан санъат мухлислари эътиборини қозонган мўйқалам соҳиблари М. Пашковская, Б. Назаровлар асарлари кўргазмаси очилди. Кўргазмага қўйилган картиналарда ўз бунёдкор меҳнатлари билан Ватанимиз бойлигига бойлик, қудратига қудрат қўшаётган замонамиз кишилари, ўлкамизнинг гўзал манзаралари ҳақида ҳикоя қилинади. Ижодлари бир-бирига ўхшамаган учала рассомнинг кўргазмаси томошабинларда илиқ таассурот қолдирмоқда.

Б. ЮСУПОВ.

ТОШКЕНТ. Ўзбекистон кўчасида қурилиши ниҳоясига етказилаётган «Ўзбекбирлашув»нинг янги маъмурий биноси.

Э. Горожанин фотоси.

●

Пойтахт областининг Охунбобоев номли колхоз сут-товар фермасида оқчашма булоғини тошираётган моҳир сигир соғувчилар анчагина бор. Қаламқош Жиранбоева, Муяссар Эралиева ва Матлуба Ибодовалар бир неча йилдан бери ўзаро мусобақалашиб ишламоқдалар. Бу йил уларнинг ҳар бири ўзларига бириктирилган 25 бош соғин сигирнинг ҳар биридан 3600-3700 килограммдан серқаймоқ сут соғиб олишга қарор қилишган. Яхши ният уларга қанот бўлмоқда. Шу кунгача уларнинг соғиб олган сут миқдори 400 тоннадан ошиб кетди. Суратда: моҳир сигир соғувчилардан К. Жиранбоева, М. Эралиева ва М. Ибодовалар фермада.

Қ. Розиқов фотоси. (ЎзТАГ).

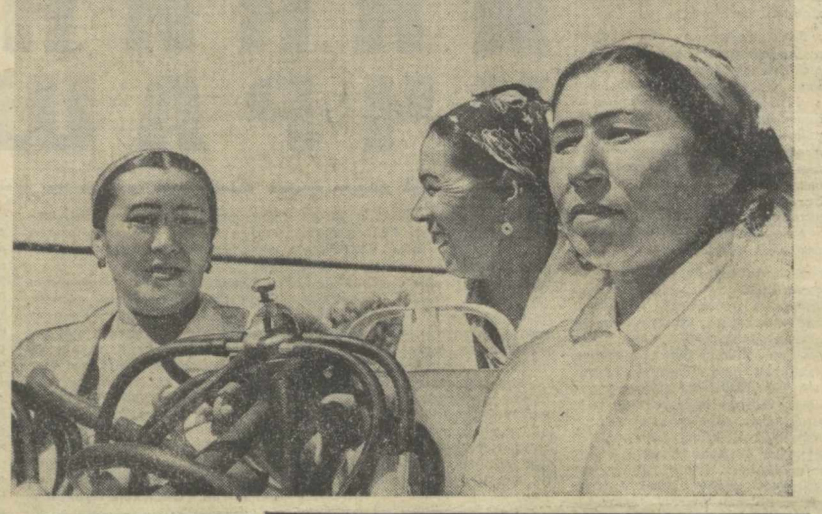

БУ ИСНОД ЭМАСМИ?

БИР ХАТ ИЗИДАН

Ҳурматли редакция! Ўқитувчи ниқобидаги бузуқ бир шахс мени бадном қилди. 1975 йилнинг апрель ойида у мени қўрқитиб номусимга тегди. Бемаврўд фарзандлик бўлиб қолдим...

Мен ҳам, ота-онам ҳам, қариндош-уруғларим ҳам эл-юрт ўртасида бошимизни кўтаролмай қолдик. Қилар ишни қилиб қўйган 30-35 йиллик ўқитувчи, ёши 55 лардан ошиб кетган Бобо Салоев эса сурбетлик билан бу ишни «мен қилганим йўқ» деган туҳмат ва фисқу фасодларни тарқатиб, маъмурий органларни чалғитиб келяпти. Прокуратура органлари бўлса ишни негадир ора йўлда қолдирди...

Рафоат САФАРОВА,
Риштон район «Сўх» совхозидаги У. Юсупов номли мактабнинг 8-синф ўқувчиси.

Изтиробга тўла бу хатни олиб район партия комитетига бордик. Райкомдаги масъул ўртоқлар бу нохуш воқеадан хабардорликлари ва қаттиқ таассуфда эканликларини билдирдилар. Гап жиноий ишни текширишдаги сан-салорлик ҳақида борганда, буни ҳам эътироф этишиб, Салоевнинг жиноий иши бошқа район прокуратурасига ошириб юборилганлигини айтишди.

Биз маънавий азобдан адои тамом бўлган жабрланувчи билан ҳам, унинг ота-онаси билан ҳам гаплашдик. Уларнинг қон-қақшаб айтишларича, воқеа бундай бўлган: 1975 йил апрель кунларининг бирида катта танаффус пайтида «муаллим» Салоев Рафоат Сафаровани синф доскасини артишга буюради. Мактаб раҳбарларининг рийи билан 30-40 минутга чўзилиб кетадиган бу хил танаффус пайтларида болалар ҳам, ўқитувчилар ҳам бемалол уйларига бориб тамадди қилиб келишлари одат тусига кириб қолган экан. Ҳирс бандаси Салоевга худди шундай «танаффус» қўл келади. У эшикни маҳкам тамбалаб, кичик фарзанди тенги қизга, ўз ўқувчисига ёпишади. Унинг оғзига латта тиқади, қўлларини синдиргудек қайиради. Ҳайвонлашиб кетган бу нусха қўрқувдан юраги ёрилаёзган қизни бир умр бадном қилади...

«Бу гапларни бировга айтсанг, ўлдираман!» дейди Салоев. Орадан уч кун ўтгач, у 8-синфда ўқийдиган Очаҳалима Иброҳимова, Рисолат Султонова, Башорат Ҳусанова, Бибихон Орипова, Насиба Маҳамматова ҳамда шу Рафоат Сафароваларни меҳнат дарсида ўз уйига томорқа чоптиргани бошлаб киради. (Буни қарангки, бу мактабда меҳнат дарслари ўқитувчиларнинг томорқаларида ўтказилар экан!) Бирон соатдан кейин «меҳнат» дарси тугагач «муаллим» бошқа қизларга жавоб бериб юборади ва пинҳоний дўқ билан Рафоатни ҳовлида олиб қолади...

Ўлим сўзи қўшиб айтиладиган дўқлардан даҳшатга тушган қиз бўлиб ўтган воқеаларни ота-онасига ҳам, қариндош уруғларига ҳам айтишдан қўрқиб юради. Орадан 7 ойлар ўтгач кунларнинг бирида «муаллим» Рафоатлар уйига кириб келади ва унинг онасига ғалати бир авзойда «қизингиз ҳомиладор бўлса керак, шарманда бўлмай десангиз, яширинча бориб боласини олдириб ташланг», дейди. Нақд қиш чилласидаги момақалдироқдай эшитилган бу сўздан онанинг ақлдан озишига оз қолади. Кеч қизи уйга келгач ота-она билишсаки, Салоевнинг гаплари тўғри.. Қиз ота-онасининг оёғига ўзини ташлаб, бу Салоевнинг иши эканини айтади.

...Жиноий иш билан район прокурори Ғафур Маърипов шуғуллана бошлади. Рост, ишга у енг шимариб астойдил киришди. Кейинча негадир бўшашиб кетди. Бора-бора иш резинкадай чўзила бошлади. Жабрланувчиларнинг ҳам, жамоатчиликнинг ҳам бундан тоқати тоқ бўлди. Прокурор ишни шу қадар сусткашлик билан кўрдики, бу орада она қорнидаги ҳомила дунёга ҳам келди. Қонунга кўра, оталикни аниқлаш учун энди биологик экспертиза ўтказиш лозим эди. Суд медэкспертизадаги ўртоқлар бунақа экспертиза чақалоқ 4-5 ойлик бўлганидан кейингина ўтказилади деб, ўзларининг қатъий гапларини айтдилар.

Бу орада «муаллим» Салоев иши область партия комитети аралашувидан кейин Ленинград район прокуратурасига юборилди. Яна асабий кутиш кунлари бошланди. Бу кунлар қизнинг отаси Ботир Сафаров учун ҳам, унинг рафиқаси учун ҳам нақадар оғир, мусибатли бўлганлигини англаш қийин эмас. Улар Риштон район прокурори Ғ. Маъриповнинг бу ишни бунчалик лоқайдлик билан кўрганлиги оқибатида иш қўлдан-қўлга ўтиб, охири кўринмаётганлигидан ғоят таажжубда эдилар. Табиий, биз ҳам бунинг сабабларига тушуна олмадик. Прокурордан бунинг боисини сўрадик:

— Биласизми, — дейди прокурор куйиб-пишиб — Салоев гуноҳини бўйнига олмаяпти. Гувоҳ қани, исботлаб беринглар деяпти. Гувоҳ эса йўқ...

— Жабрдийда Рафоатнинг ўзи-чи? Рафоат Салоевникида мажбуран қолганини кўрган дугоналари гувоҳ бўлиша олмайдими? Салоевдан қизингни аборт қилдиргин деган гапларни ўз қулоғи билан эшитган она-чи? Булар гувоҳга ўтмайдими?

— Ўтиши ҳам мумкин, — дейди прокурор чайналиб, — лекин бу гапларни улар ўзларича тўқиб чиқарган бўлишлари ҳам мумкин-да. Исботлаш керак. Салоев зиғирдек ҳам гуноҳим йўқ деяпти ахир.

Разил одам ўзини мен разилман деб айтадими? Муттаҳам — муттаҳамлигини тан оладими? Мутлақо! Қонунлар мажмуасини қўлтиқлаб юрган прокурор, афтидан, бу оддий мантиққа ҳам қарамайди. У тирик одамларга, ҳирс қурбони бўлган оддийгина ўқувчи қизнинг кўз ёшларига ишонмайди. Айни пайтда темир панжаранинг орқасида туриб мен ҳақман, фариштадан ҳам покман, мени ҳибсда сақлаб турганларнинг ҳали таъзирини бериб қўяман деб шаллақилик қилаётган бузуқ бир шахс олдида негадир довдираб қолганини ўзиям эътироф этади.

Ниҳоят орадан 4,5-5 ой ўтиб, чақалоқ биологик экспертизадан ҳам ўтказилди. Аммо, Андижон судмедэкспертизаси муаллақ хулоса чиқарди: чақалоқ қонидаги баъзи элементлар Салоев қонига тўғри келса ҳам, баъзи элементлар мос тушмабди. Чигал яна чигаллигича қолди, иш яна чўзиладиган бўлди.

Экспертиза — фан. Унинг хулосаларига қулоқ солмоқ, унга амал қилмоқ керак. Лекин тажрибали медиклар, кўпни кўрган адлия ходимлари биологик экспертиза оталикни ҳамма вақт ҳам аниқ айтиб беришга қодир эмаслигини эътироф этадилар. Бу — кўпчиликка маълум ҳақиқат, демак, бу ўринда гап масалани адолатли ҳал қилиш, оқни оққа, қорани қорага ажратиш учун шу иш билан конкрет шуғулланаётган адлия ходимларининг виждонига, масалага нечоғли объектив қарашларига боғлиқ бўлиб қолади. Ленинград район прокуратурасининг қилни қирққа ёрадиган ходимлари ва бошқа тажрибали адлиячилар худди ана шундай йўл тутдилар. Риштон район прокурори Ғ. Маърипов пайқамаган ва кўрмаган айбларни улар адолат кўзи билан кўра билдилар. Улар далиллар, гувоҳлар воситасида Салоевнинг гуноҳларини бўйнига қўйдилар. Натижа шу бўлдики, шу йил 17-23 август кунлари область судининг жиноий ишлар бўйича судлов коллегияси область суди аъзоси Музаффар Маҳмудов раислигида Бобо Салоевнинг жиноий ишини кўриб чиқди ва уни 11 йил муддатга қамоқ жазосига ҳукм қилди.

Масаланинг бошқа томони ҳам бор. Ўқитувчи деган юксак номни булғаб инсонликка иснод келтирган шахс Риштон районида шу Салоевнинг биргина ўзи бўлса кошки эди. Афсуски, хотин олиб, хотин қўйювчилар, алиментчилар, безорилик қилиб қўлга тушганлар, чайқовчилар Риштон райони ўқитувчилари орасида неча ўнлаб саналади. Район халқ маорифи бўлимининг мудири ўртоқ Н. Йўлдошев ҳашаматли кабинетида қувноқ музика садоларига тебраниб ўтириб, хотин ва бола-чақаларини ташлаб кетиб 25 процентдан 50 процентгача алимент тўлаётган 30 га яқин ўқитувчининг фамилиясини санаб берди. Район маъмурий органлари томонидан берилган бошқа ҳужжатларда яна қанчадан-қанча «ўқитувчи»ларнинг кирдикорлари ҳикоя қилинган.

Биз бу фактларни санаб ўтиш билан район партия комитетининг диққат-эътиборини муҳим бир масалага — районда халқ маорифи ходимлари, ўқитувчилар ўртасида ғоявий-тарбиявий ишларни тубдан яхшилаш, кадр танлашда принципсизлик ва чалакам-чаттиликларга узил-кесил барҳам бериш масаласига қаратмоқчимиз. Район партия комитети ва унинг бюроси бу масалада юзакичилик ва шошма-шошарлик билан иш тутиб келмоқда. Райком бюроси нопок ва шилқим Бобо Салоев шахсини тузукроқ ўрганмасдан туриб, уни ўзи ишлаган мактаб партия ташкилоти секретарлигига тасдиқлаб юборган. Ломоносов номли мактаб ўқитувчиси, хотин олиб-хотин қўйиб юрган Мухторали Қорабоев ҳам ана шундай юзакичилик оқибатида мактаб партия ташкилоти секретарлигига сайланган. Бундай мисолларни яна келтириш мумкин.

Принципсизлик, лоқайдлик, одамлар тақдирига тўраларча муносабатда бўлиш каби иллатлар бор жойда сарсон-саргардонлик, қанчадан қанча одамларни маънавий майиб қилиш, гражданлик шаънини таҳқирлаш каби ҳунук фактлар содир бўлаверади. Афсуски Риштон районида бундай фактлар тез-тез учраб турибди. «Сўх» совхозидаги оддий бир оила бошига тушган мусибат, район прокурорининг бу ишга тўраларача муносабати худди ана шундай лоқайдлик ва принципсизликнинг натижасидир. Ўйлаймизки, Фарғона область раҳбар ташкилотлари жамоатчиликнинг ҳақли талаблари ва эътирозларини ҳисобга олиб, Риштон район прокуратураси ишини яхшилаш, уни малакали, ҳалол ва принципиал адлия ходимлари билан мустаҳкамлаш тадбирларини кўрадилар.

О. ҲАКИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

10—17 СЕНТЯБРЬ КУНЛАРИ
«СОВЕТСКИЙ СПОРТ» ГАЗЕТАСИНИНГ СОВРИНИ УЧУН
«А» КЛАССИНИНГ БИРИНЧИ ГРУППАСИДАГИ КОМАНДАЛАР ЎРТАСИДА ХОККЕЙ ТУРНИРИ ЎТКАЗИЛАДИ

10 СЕНТЯБРДА
соат 15.00 да — «ЛОКОМОТИВ» (Москва) — «ИЖСТАЛЬ» (Ижевск);
19.00 да — «СЮ» СПОРТ КЛУБИ» (Уфа) — «БИНОКОР» (Тошкент).

11 СЕНТЯБРДА
11.30 да — «МОЛОТ» (Пермь) — «ИЖСТАЛЬ» (Ижевск);
15.00 да — «СЮ» СПОРТ КЛУБИ (Уфа) — «ДИЗЕЛИСТ» (Пенза).

12 СЕНТЯБРДА
11.30 да — «ДИЗЕЛИСТ» (Пенза) — «ЛОКОМОТИВ» (Москва);
15.00 да — «МОЛОТ» (Пермь) — «БИНОКОР» (Тошкент).

13 СЕНТЯБРДА
15.00 да — «ИЖСТАЛЬ» (Ижевск) — «СЮ» СПОРТ КЛУБИ» (Уфа);
19.00 да — «БИНОКОР» (Тошкент) — «ЛОКОМОТИВ» (Москва).

14 СЕНТЯБРДА
15.00 да — «ДИЗЕЛИСТ» (Пенза) — «МОЛОТ» (Пермь).

15 СЕНТЯБРДА
15.00 да — «ЛОКОМОТИВ» (Москва) — «СЮ» СПОРТ КЛУБИ» (Уфа);
19.00 да — «ИЖСТАЛЬ» (Ижевск) — «БИНОКОР» (Тошкент).

16 СЕНТЯБРДА
15.00 да — «МОЛОТ» (Пермь) — «СЮ» СПОРТ КЛУБИ (Уфа);
19.00 да — «ИЖСТАЛЬ» (Ижевск) — «ДИЗЕЛИСТ» (Пенза).

17 СЕНТЯБРДА
15.00 да — «МОЛОТ» (Пермь) — «ЛОКОМОТИВ» (Москва);
19.00 да — «ДИЗЕЛИСТ» (Пенза) — «БИНОКОР» (Тошкент).
Справкалар учун телефонлар: 46-02-50, 46-03-21.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10— Зарядкага сафланинг. 10.30 — Будильник. 11.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.00 — «Орлёнок» телестудиясида учрашув. 13.00 — Музикали киоск. 13.30 — Қишлоқ янгиликлари. 14.30 — Янкамаянка (бадиий фильм). 16.10 — Бугун — Бутуниттифоқ нефть ва газ саноати ходимлари куни. 17.15 — Бир актёр театри. 18.05 — Халқаро панорама. 18.30 — Мультфильмлар. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Нақадар гўзалсиз, қадрдон далалар. 19.35 — 1976 йил қўшиқлари. 20.00 — Киносаёҳатчилар клуби. 21.00 — Театр афишаси олдида. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Ҳужжатли фильм. 23.00 — Хоккей: СССР — Швеция.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.10 — Янгиликлар. 10.20— Куйланг, ёш хонандалар (телеконкурс). 10.50 — Қора тоғ (бадиий фильм). 12.15 — Қўшиқ ва кулги кечаси. 14.45 — Киноэкран янгиликлари. 13.05 — Бешинчи меҳнат чорагининг якунлари. 18.45 — Бугун — Бутуниттифоқ нефть ва газ саноати ходимлари куни. 18.55 — Ҳужжатли фильм. 19.45 — «Ахборот». 20.00 — Телеминиатюралар. 20.40 — Пахтазор — мардлар майдони 20.55 — «Ахборот». 21.20 — Куйланг ёш хонандалар. 22.00 — «Вақт» (Москва). 22.30 — Ринг (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

17.00 — ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ.

Театр

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/IX да Ўғирланган умр, 7/IX да Парвона.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — мамлакатимиздаги машҳур иллюзиончи ЭМИЛЬ КИО иштирокида «МЎЪЖИЗАЛАР ОЛАМИДА» иллюзион ревю (15.00 ва 19.30).

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

Сўнгги қурбон — «НУКУС» (19.20), «ЧАЙКА» (жуфт соатларда), САНЪАТ САРОЙИ, «МОСКВА», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Жиноят — «ҚОЗОҒИСТОН», «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Мариенбаддаги отишма — «ДРУЖБА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Бошсиз чавандоз — «НУКУС» (11, 13, 15, 17).

ЁЗГИ БИНОДА

Сўнгги қурбон — «ФЕСТИВАЛЬ».

Жиноят — «ХИВА».

РЕМОНТ

Андрей КОЦЮБИНСКИЙ, (Украина ССР)

ҲАЖВИЯ

Баҳор кунларининг бирида уйимизга коржома кийган кишилар кириб, квартирамизни ремонт қилишмоқчи эканликларини, бу ишни бир зумда дўндириб ташлашларини айтишди. Улар «дўндирамиз» сўзини шунчалик виқор билан, керилиб айтишдики, ишонмай, хотиржам бўлмай иложимиз йўқ эди.

Орадан бир ҳафта ўтди, учинчи ҳафта ҳам тугади. Лекин амалий ишдан дарак йўқ. Ўғлимизнинг ўқиши тамом бўлди. Уй анжомларининг ҳаммаси сочилиб, бир ҳол бўлиб ётганлиги учун биз Сашкани қишлоққа — бобосиникига юбордик. Таътилга чиққан эдида! Ўзимиз бир амаллаб яшаб турармиз, дедик.

Ремонтчилардан «иккитагина хонадан иборат бўлган кулбамизни қачон қўлдан чиқариб берасизлар?» деб сўрадик. Усталар эрта билан ишга киришиб, тезда тамомлаб беришга астойдил ваъда қилдилар, лекин орадан бир лаҳза вақт ўтар-ўтмас уларни бошқа объект қурилишига олиб кетишар ёки ремонтчиларнинг ўзлари қаёққадир ғойиб бўлишарди. Пешонамиз тиришиб, ғижинишардик, аммо бунга тезда кўникиб янгича ҳаётга ҳам ўрганиб қолдик. Лекин бундай ҳаёт аста-секин ўзимизга ҳам ёқиб қолди. Пол ювилмасди, гилам билан поёндозларни қоқмайдиган, ўрин-кўрпаларни йиғиштирмайдиган бўлдик (хотиним коридордаги йиғма каравотчада, ўзим эса ваннахонада ётардим). Сув олинадиган кранлар кесиб ташланганлиги учун сув йўқ, овқат пиширмасдик, кир ювиш, дазмол босишга ҳам шароит йўқ. Кир ювиш комбинати хизматидан фойдаланиб юрдик.

Ошхона ва кафеларда овқатланардик. Ресторанда тамадди қилиб юрганимизда маҳаллий хонандаларнинг ашулаларини тинглардик, рақсга тушардик. Кинотеатр масаласига келсак, ажойиб кашфиёт очдик. Шаҳримизда саккизта кинотеатр борлигини билиб олдик. Уйимизни капитал ремонтдан чиқаргунларича биз шунча фильмларни кўрмадик дейсиз, гастролга келган артистларнинг концертларида бир неча бор бўлдик. Ҳатто футбол мусобақаларидан ҳам қолмадик. Ажабланадиган ери йўқ, шаҳримизда ажойиб стадион ҳам бор экан. Шунингдек, музей, суратлар галереяси, парк, пляж, тир...лар ҳам борлигидан ёқа ушладим.

Ажабо, биз бир-биримизни таний олмай қолдик. Биринчидан ўзимизга хос турли қобилиятга эга эканлигимизни билиб олдик. Иккинчидан, сутга бориш, колбаса олиб келиш, «зангори экран»да нимани кўриш — футболми (футбол менинг хоббим) ёки санъат усталарининг концертиними (бу унинг хоббиси) кўриш тўғрисида баҳслашиб ўтиришдан халос бўлдик...

Лўндасини айтганда, бундай қизиқ ҳаётни турмуш қурганимизга мана йигирма йил бўлибди-ку билмабмиз-а.

Лекин қуриб кетгур фалокат дегани шундай нарса эканки, келиб қолганини билмай қоларкансан, киши. Бу бизларнинг бошимизга тушди, қолди. Шаҳримиздаги маҳаллий газета ремонтчиларимизни шундай танқид қилдики, қўяверасиз, улар шундан сўнг ишга қаттиқ киришиб, ремонтни тезда тамомлашди.

Ҳозир эса эскичасига яшаяпмиз. Лекин эндиги ремонт қачон бўларкин, шуни орзу қиляпмиз...

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти; 41 * ТЕЛЕФОНЛАР
Коммутатор — 330249 дан 330258 гача
Эълонлар — 338142.